

პოლიტიკა

პრეზიდენტი-მინისტრი აჭარის ბონჯა მოსახვანად საერთაშორისო თანამშრომლობის მიმართავს

უფრო მეტი დაგეგმვა მისცა საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრს სალომე ზურაბიშვილს საქმის კურსში ჩააყენოს საერთაშორისო საზოგადოება და საქართველოს მეგობარი ქვეყნები აჭარაში შექმნილ მდგომარეობასთან დაკავშირებით.

A2

აქრონოია

გადამხდელთა კავშირი, ტრადიციული სახეობის ხელისუფლების გვერდითაა

გადამხდელთა კავშირს ახალი თავმჯდომარე ჰყავს - ცნობილი ბიზნესმენი ბადრი პატარკაციშვილი. ძველმა - ნიკო ლეკიშვილმა - გადადგომის შესახებ ოფიციალური განცხადება გუშინ, კავშირის გაფართოებულ სხდომაზე გააკეთა. გუშინდელ შეკრებაზე ახალმა თავმჯდომარემ კავშირის წევრებს უახლოესი თვეების სამოქმედო გეგმა გააცნო და ყველას ხელისუფლების გვერდით დგომისკენ მოუწოდა.

A4

უცხოეთი

ოკუპაციის ერთი წელი ურთიერთობა

მხოლოდ აშშ-ს კონგრესს ამ ხნის მანძილზე ერეკვის დაპყრობისა და რეკონსტრუქციისათვის 162 მილიარდი დოლარი აქვს გამოყოფილი.

A5

საზოგადოება

არაქტიურობის ზოგადი კანონის დარღვევებში აღდგენა

თბილისის არქიტექტურის სამსახურში არქიტექტორთა საინიციატივო ჯგუფის მიერ მოწვეულმა გუშინდელმა სხდომაზე საკმაოდ ხმაურისა და ჩაიარა. სხდომის ინიციატორთა განცხადებებმა ქალაქის მერიც გააღვიძა.

A6

საგარეო

სლოვაკი მდირობის ბილი ქლინტონისა და ტონი ბლერის მოხმად დაკითხვის იტხობს

A7

აქრონოია

„მინა“ - საინვესტიციო წარმატების ქართული სახელმძღვანელო

A4

ანიანი

თბილისი	17	☁
ქუთაისი	14	☁
ბათუმი	13	☁
სოხუმი	12	☁
ფოთი	13	☁
თელავი	14	☁
ზუგდიდი	14	☁
გორი	13	☁
ჭიათურა	13	☁
ბაზრა	10	☁
სამტრედი	13	☁

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	1.9850
ევრო	2.3715
გირვანქა სტერლ.	3.5915
რუბლი	0.0694

უკიდურესი ზღვარი

თამარ მჭედლიძე

გუშინ აჭარაში განვითარებულმა მოვლენებმა ცხადყო, რომ დაპირისპირება თბილისსა და ბათუმს შორის უკიდურეს ზღვრამდე მისული და არც ერთი მხარე დათმობებზე წასვლას არ აპირებს. ჩოლოქთან კვლავ შეიარაღებული ადამიანები დგანან. აჭარის ადმინისტრაციული საზღვარი ჩაკეტილია და ყველა თბილისელი მალაჩინოსისთვის ავტონომიის ტერიტორიაზე შევლა შეუძლებელი ხდება. ადმინისტრაციულ საზღვარზე კი, საქართველოს ხუთჯეროვანი დროშის ნაცვლად, „აღორძინების“ დროშა ფრიალებს.

„რუსთავი-2“-ის ჟურნალისტსა და ოპერატორს ჩოლოქზე ფიზიკურად უსწორდებიან.

შეიძლება ითქვას, რომ მოვლენების ამგვარი სცენარი განვითარება მოულოდნელი არ ყოფილა, რადგან ასლან აბაშიძე რეგიონში საკუთარი ძალაუფლების თუნდაც მცირედენ შესუსტებას ნებაყოფლობით არასდროს დათანხმდებოდა და მნიშვნელობა არ ჰქონდა, ვის ან რის ხარჯზე შეინარჩუნებდა იგი საკუთარ ტახტს.

გაგრძელება A3 გვერდზე

აჭარის მოსახლეობა შეძლებს თავისი საკეთილშინიერების თავედვე გააქეთოს

გახსოვთ, ალბათ, მოსკოვში, საქართველოს საელჩოს წინ ყირინოვსკიმ მცირერიცხოვანი მყვირალა აქცია მოაწყო დევიზით - „ხელეები შორს აჭარისაგან“. ჩემი ინფორმაციით, იმ ორსაათიანი აქციის გამართვისთვის, ყირინოვსკიმ აბაშიძისგან ნახევარი მილიონი დოლარი მიიღო.

მოსახლეობას ძალიან ეშინია იმის, რაც წლების მანძილზე არსებობდა - რომ მათ ზურგს უკან ცენტრალურ და აჭარის ხელისუფლებას შორის რაიმე გარიგება და დათმობა არ მოხდეს.

მოსახლეობის მხოლოდ ერთი ჯგუფის აქტიურობა დანარჩენ საზოგადოებას გამარჯვებას ვერ მოუტანს. ჩვენ ყველანი ერთად უნდა ვიყოთ და მალე გავიმარჯვებთ.

გაგრძელება B1 გვერდზე

ედვარდ სურმანიძე

გასარკვევი დღეს გაირკვევა

B5

დღეს ბიძინა გვიძე და მერაბ ანთაძე დაუპირისპირდებიან ერთმანეთს.

„რვენი აჭარა“ აბაშიძის ბოლო შანსი აძლევს

ქობულეთსა და ხულოში ხელახალი არჩევნების ჩაშლისა და ცენტრალური ხელისუფლების სხვა მოთხოვნების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ოპოზიციური მოძრაობა „ჩვენი აჭარა“, 20 აპრილიდან, ასლან აბაშიძის რეჟიმთან ბრძოლას მასობრივი საპროტესტო აქციებით დაიწყებს. როგორც „ჩვენი აჭარის“ ერთ-ერთმა ლიდერმა კობა საბაშმა გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე აღნიშნა, აჭარაში დაუმორჩილებლობისა და ნინალმდგომის სერიოზული მოძრაობა დაიწყება. თბილისსა და ბათუმს შორის უფლებამოსილების გამოჯვანისა და აჭარაში მოქმედი უკანონო შეიარაღებული დაჯგუფებების განიარაღების საკითხებზე პრემიერ-მინისტრ უფინიასა და

გაგრძელება A2 გვერდზე

მთავრობა სხდომას ნაწილობრივ „ხსნის“

თამარ ხორბალაძე

საქართველოს მთავრობამ გუშინ საკუთარი სხდომის ნაწილი უფუნქციონისთვის „გახსნა“. ამის მიზეზი, ოფიციალურად, აჭარასთან დაკავშირებით გასაკეთებელი განცხადება გახლდათ, თუმცა თავად „გახსნილი“ საკითხების შინაარსმა ცხადყო, რომ მთავრობა ცდილობს, გაფანტოს მოსაზრებები მისი უმოქმედობის შესახებ და პოტენციურად პოპულარული ნაბიჯების შესახებ საზოგადოებას დროულად ამცნოს.

მაგალითად, გუშინ გაუღერდა, რომ მთავრობა მენარმეებს საგადასახადო შეღავათებს ჰპირდება, თუ ისინი ქველმოქმედებისთვის თანხებს გაიღებენ. როგორც მთავრობის სხდომაზე კულტურის, მეცნიერებისა და სპორტის მინისტრმა გიორგი გაბაშვილმა განაცხადა, ის მენარმეები, რომლებიც კულტურული, სამეცნიერო, საგანმანათლებლო, სპორტისა და გარემოს დაცვის ორგანიზაციებისთვის საქველმოქმედო თანხებს გაიღებენ, შემდეგი შეღავათით ისარგებლებენ: მათი წლიური მოგების თანხის რვა პროცენტი გათავისუფლდება დაბეგვისაგან.

გაგრძელება A4 გვერდზე

ილჰამ ალიევი ანკარასთან ალიანსის შენარჩუნებას ცდილობს

სამშაბათს აზერბაიჯანის პრეზიდენტი ილჰამ ალიევი ოფიციალური ვიზიტი დაინიშნა თურქეთში. მისი ვიზიტი ანკარაში ამერიკისა და ევროკავშირის მხრიდან თურქეთზე მზარდ ზეწოლას დაემთხვა, რათა ამ უკანასკნელმა მეზობელ სომხეთს ბლოკადა მოუხსნას.

აზერბაიჯანი იმედოვნებს, რომ თურქეთი სომხეთთან საზღვარს არ გახსნის მანამ, სანამ მთიანი ყარაბაღის კონფლიქტი არ დარეგულირდება, - განაცხადა აზერბაიჯანის ლიდერმა ილჰამ ალიევმა თურქულ გაზეთ „ზამანთან“ ინტერვიუში.

ყარაბაღის ომის გამო, თურქეთს სომხეთთან დიპლომატიური ურთიერთობები არ აქვს დამყარებული. ამ ომის შედეგად სომხეთმა ანკარას მოკავშირე აზერბაიჯანის იურისდიქციაში მყოფი ტერიტორიები დაიკავა.

„ზოგიერთი დიდი სახელმწიფო საკუთარი ინტერესების მიღწევას თურქეთზე ზეწოლის განხორციელებით ცდილობს, - აღნიშნა ილჰამ ალიევმა თურქული გაზეთისათვის მიცემულ ინტერვიუში, - თურქეთი დიდი ქვეყანაა. ჩვენ გვჯერა, რომ ის ამ ზეწოლას გაუძლებს“.

გაგრძელება A5 გვერდზე

“რევიზი აქარა” აბაშიძის ბოლო შანსს აძლევს

პირველი გავრცობა

კობა ხაბაზი აბაშიძის მიერ "კონფრონტაციისკენ ღიად გადადგმულ ნაბიჯზე" ამხელალებს ყურადღებას.

აჭარის ლიდერს შორის მოლაპარაკებების უშედეგოდ დასრულებას კობა ხაბაზი აბაშიძის მიერ "კონფრონტაციისკენ ღიად გადადგმულ ნაბიჯად" აფასებს და აჭარის ხელისუფლებას ცენტრთან თანამშრომლობისკენ მოუწოდებს. ხაბაზის განცხადებით, თუ აბაშიძე ხელს შეუწყობს ქობულეთისა და ხულოს საარჩევნო ოლქებში 18 აპრილისთვის დანიშნული ხელახალი საპარლამენტო არჩევნების ჩატარებას და არ დაინწყობს მოსახლეობაში მის მიერვე დარიცხვად იარაღის ამოღებას, მაშინ აჭარის მოსახლეობა მის წინააღმდეგ ქუჩაში გამოვა.

"აბაშიძეს 20 აპრილამდე კიდევ აქვს დრო, უარი თქვას ცენტრალური ხელისუფლებისადმი დაუმორჩილებლობაზე და თუ იგი არ შეიცვლის პოზიციას ცენტრის მოთხოვნებთან დაკავშირებით, აჭარაში აბაშიძის გადადგომის მოთხოვნით უამრავი ხალხი გამოვა. აქციები, რომლებიც ჩვენ ვგაგმართავთ, კიდევ ერთი, ამჯერად ბოლო შანსი იქნება აბაშიძისთვის, რათა ეყოს ჭკუა და მშვიდობიანად გადადგეს", - განაცხადა ხაბაზმა.

მისი თქმით, თუ აბაშიძე მომიტინგეთა დარბევას შეეცდება, აჭარის მოსახლეობა დახმარებისთვის ცენტრს მიმართავს. "ჩვენ იძულებული ვიქნებით, ცენტრალურ ხელისუფლებას ვისოვოთ, რადაც არ უნდა დაგვიჯდეს, აბაშიძე მოგვაშორონ. თუ ჩვენმა მშვიდობიანმა აქტივებმა შედეგი ვერ გამოიღო, იძულებული ვიქნებით ცენტრს მივმართო - ნებისმიერი გზით გადააყენონ აჭარის ხელისუფლება," - აცხადებს ხაბაზი. იგი იმედს გამოთქვამს, რომ თავისუფალი აზრის, არჩევანისა და დემოკრატიის დასაცავად საქართველოს ხელისუფლებას მხარს საერთაშორისო საზოგადოებრივ დაუჭერს.

24 საათი

ბაჰაირნარაბული რუსი ლახნადრო დისლოკაციის ადგილს დაუბრუნდა

ქართულ-ოსური კონფლიქტის ზონაში განლაგებულ შერეული სამშვიდობო ძალების რუსული ბატალიონის სერჟანტი რომან კასპიროვიჩი, რომელიც 2 აპრილს გაურკვეველ ვითარებაში გაუჩინარდა, 13 აპრილს სამხედრო შენაერთის დასლოკაციის ადგილზე, სოფელ ნიქოზში დაბრუნდა. საინფორმაციო სააგენტო "მედიანიუსის" ცნობით, ბატალიონის ხელმძღვანელობა ამ ფაქტზე კომენტარს არ აკეთებს, თუმცა აცხადებს, რომ კასპიროვიჩი უკვე გაემგზავრა როსტოვთან ახლო მდებარე ქალაქ ხალადეევკაში, სადაც ერთ-ერთი რუსული სამხედრო ბაზაა დისლოცირებული. სერჟანტი კონფლიქტის ზონაში სწორედ ამ სამხედრო ბაზიდან იყო მივლინებული.

სხვათა შორის, ეს პირველი შემთხვევა არ გახლავთ, როდესაც ქართულ-ოსური კონფლიქტის ზონაში განლაგებული შერეული სამშვიდობო ძალების რუსული ბატალიონის სამხედრო მოსამსახურეების გაუჩინარების გამო განგებო ატყდა. მეტიც, დაახლოებით ერთი წლის წინათ ერთი კი არა - შვიდი ჯარისკაცი დაიკარგა, თუმცა ისინი რამდენიმე დღეში დაბრუნდნენ. როგორც გაირკვა, სამხედრო ნაწილის თანადროულად დატოვება ადგილობრივი მცხოვრებლის გადამეტებულმა ტყუილმატყუარებამ გამოიწვია, რომლის მიერ გამოიღო სურფისავე საველე სამხარეულით თავმოყვარებული სამხედროები რამდენიმე დღე ვერ შეეღვივნ.

24 საათი

იუსტიციის საბჭო ფართოვდა

იუსტიციის საბჭოს ფუნქციების გაფართოებას, მოსამართლეებისა და პროკურორების ტრენინგის საკითხებს ეძღვნება მრგვალი მაგიდა, რომელიც თბილისში, სასტუმრო "მარიოტში", ევროკომისიისა და ევროპის საბჭოს ერთობლივი პროგრამის ფარგლებში ტარდება. ღონისძიება ორგანიზებულია საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიერ ევროპის საბჭოს სამართლებრივი საქმეთა გენერალური დირექტორატის მხარდაჭერით.

ევროპის საბჭოდან შეხვედრაში მონაწილეობენ ევროპის საბჭოს სამართლებრივი საქმეთა გენერალური დირექტორატის წარმომადგენლები - ფილიპ ბოუ-დუვალი და ხოსე მარია ფერნანდეს ვილალობოსი. ქართულ მხარეს მრგვალ მაგიდაზე წარმომადგენელს საქართველოს იუსტიციის საბჭოს ან უკვე ყოფილი თავმჯდომარე, იუსტიციის მინისტრის მოადგილე ზურაბ აბაშიძე და იუსტიციის სამინისტროს სხვა წარმომადგენლები.

როგორც ცნობილია, იუსტიციის საბჭოსა და იუსტიციის სამინისტროს ხელმძღვანელობაში ჩანაცვლება ახლახან მოხდა; კერძოდ, იუსტიციის მინისტრის მოადგილემ გაია გენაძემ და იუსტიციის საბჭოს თავმჯდომარემ ზურაბ აბაშიძემ თანადგომები გაცვალეს. "მარიოტში" მიმდინარე შეხვედრაზე განიხილება სასამართლოს დამოუკიდებლობისა და მოსამართლეებისა და პროკურორების ტრენინგის სფეროში სამართლებრივი რეფორმის საკითხები.

განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს როლს, რომელიც იუსტიციის საბჭოს ბაზაზე შეიქმნება. იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს შექმნის თაობაზე საქართველოს კონსტიტუციაში 2004 წლის 6 თებერვალს ცვლილებები უკვე შევიდა, თუმცა ამ უწყების შესახებ კერძოანული კანონი, ჯერჯერობით, მიღებული არ არის.

ცნობილია, რომ იუსტიციის უმაღლესი საბჭო პროკურორების ტრენინგსაც გაუწევს ორგანიზებას. შეხვედრაზე აღინიშნა, რომ ევროპის საბჭოსა და საერთაშორისო დონორ ორგანიზაციები მზად არიან, საქართველოში სამართლებრივი რეფორმის მხარდაჭერა გააგრძელონ.

მედია-ნიუსი

საქართველოში პრაზიდენტის მიმართვა აჭარის მოსახლეობისადმი

ჩემო ძვირფასო თანამემამულეებო, ჩემო თანამოქალაქეებო! აჭარა ჩემთვის, ისევე როგორც თითოეული ნამდვილი ქართველისთვის, წარმოადგენს უსაყვარლეს კუთხეს. არ გავა ჩემი ცხოვრების არც ერთი დღე, რომ ბევრს არ ვფიქრობდე ჩემი აჭარელი ძმების კეთილდღეობაზე, საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებაზე, თითოეული აჭარელის მომავალზე.

დღეს აჭარის ხელისუფლებაში, ყველა ჩვენგანის სამარცხვინოდ, არიან ძალები, რომლებმაც პირდაპირი დაუმორჩილებლობა გამოუცხადეს ქართულ სახელმწიფოს. ისინი კბილებამდე შეიარაღდნენ, ემზადებიან საქართველოს შეიარაღებულ ძალებთან ომის საწარმოებლად, აღარ ასრულებენ უმაღლესი მთავარსარდლის ბრძანებებს.

ეს ერთი მუჭა ადამიანები უსიტყვილოდ ავრცელებენ ჭორებს იმის შესახებ, რომ თითქოს, საქართველოს ხელისუფლებას განზრახული აქვს აჭარის ავტონომიის გაუქმება, აღმსარებლობის თავისუფლების შეზღუდვა, მეჩუქრების დანგრევა, აჭარაში სხვა რეგიონებიდან ხალხის მასობრივად ჩასახლება.

მე, როგორც საქართველოს პრეზიდენტი, სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ: ეს ყველაფერი არის ბინეჟი სიცრუე!

ამ სიცრუეს ავრცელებენ ის ადამიანები, რომელთაც მისაკუთრეს თითოეული თქვენგანის კუთვნილი შემოსავლები, ისინი, ვინც მეფურად ცხოვრობს მაშინ, როცა ბევრი თქვენგანი უმძიმესი შრომით ძლიერ ირჩენ თავს; ადამიანები, ვინც აქამდე კრიმინალურ საქმიანობას ეწეოდნენ და ახლა ღიად დაადგენ დაღატაკის გზას.

ერთად გავცეთ მათ საკადრისი პასუხი! ერთად დავანახოთ მთელ მსოფლიოს, რომ საქართველოს შტრების მიერ გავრცელებული ხმები, თითქოს აჭარის მოსახლეობას არ სურს დანარჩენ ქართველებთან ერთად ცხოვრება, ცილისმწამებლურ მიზანსაკმიე ყველაზე პატრიოტი ქართველები, ერთიანი ქართული სახელმწიფოს ნამდვილი პატრიოტები, სწორედ აჭარელები არიან.

ჩვენ ერთად უნდა შევქმნათ ჩვენი და ჩვენი შვილების მომავალი. დიდი იმედს მაქვს თქვენ!

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი

პრემიერ-მინისტრი აჭარის ბონვა მოსაყვანად საერთაშორისო თანამეგობრობას მიმართავს

გუშინ პრემიერ-მინისტრმა ზურაბ ჟვანია აჭარაში შექმნილ სიტუაციასთან დაკავშირებით კომენტარი ჯერ კიდევ მანამდე გააკეთა, სანამ საბოლოოდ გაირკვეოდა, რომ აბაშიძემ კვლავ მოახდინა ჩოლოქზე, ხულოსა და ქობულეთში ხალხის მობილიზება და სანამ ცნობილი დარბევები დაიწყებოდა.

პრემიერ-მინისტრმა დაადასტურა, რომ აჭარაში გამართული საპაბათისო მოლაპარაკებები უშედეგო იყო. "მოლაპარაკებების შედეგად დაგერმუდდა, რომ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მეთაურს ასლან აბაშიძეს არ სურს ადგილობრივი მოსახლეობისთვის დარჩენილი იმ იარაღის ამოღება, რომელიც ე.წ. აჭარის კრიზისის დროს სხვადასხვა გზებით აღმონდა მოსახლეობის ხელში," - განაცხადა მან.

მთავრობის გუშინდელ სხდომაზე ჟვანიამ დავალეზა მისცა საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრს სალომე ზურაბიშვილს, რომ ამ მიმართებით გააქტიურდეს თავისი უშიშობა, საქმის კურსში ჩააყენოს საერთაშორისო საზოგადოება და საქართველოს მეგობარი ქვეყნები აჭარაში შექმნილ მდგომარეობასთან დაკავშირებით, რათა შემდგომში რეაგირება (გნებავთ, შეწყვეტა დაარქვით) მოხდეს ავტონომიური რესპუბლიკის ხელმძღვანელობაზე.

ჟვანიას თქმით, საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლება მზადაა, გააგრძელოს ამ საკითხთან დაკავშირებით კონსულტაციები როგორც აჭარის ხელმძღვანელობასთან, ასევე საერთაშორისო მეგობარ ქვეყნებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან.

ჟვანიას იმედს აქვს, რომ საქართველოს მეგობარი ქვეყნები ვაგებთ მოელოდებიან საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების ყველა იმ გადაწყვეტილებას, რომელიც მიღებული იქნება აჭარაში სიტუაციის დასარეგულირებლად და არსებული პრობლემების სამართლებრივი გზით მოსაგვარებლად.

24 საათი

ბოგა ხინდრაჟა ცხინვალში ჩავიდა

ქართულ-ოსური კონფლიქტის მოწესრიგების შერეული საკონტროლო კომისიის მორიგი სხდომა, სავარაუდოდ, 16 აპრილს გაიმართება. ამ საკითხზე საბოლოო გადაწყვეტილებას საქართველოს სახელმწიფო მინისტრ გოგა ხინდრაჟასა და ცხინვალის დე ფაქტო ხელისუფლების წარმომადგენლებთან შეხვედრისას მიიღებენ, რომელიც ცხინვალში გაიმართება. ცხინვალში ხინდრაჟა საქართველოში ეუთო-ს მისიის ხელმძღვანელთან რთი რიგთან ერთად ჩავიდა. შეგახსენებთ, რომ საკონტროლო კომისიის სხდომა 2003 წლის ნოემბრის მოვლენების შემდეგ აღარ ჩატარებულა.

მედია-ნიუსი

საქართველოში უკრაინის ელჩი აფხაზეთში ვიზიტს უწყობს

საქართველოში უკრაინის ელჩი მიხაილ სპისი უახლოეს დღეებში აფხაზეთში გაემგზავრება. მისი თქმით, აფხაზეთში ვიზიტი დაკავშირებულია უკრაინის საკუთრების მდგომარეობის შესწავლასთან. გუშინ იგი საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარეს ნინო ბურჯანაძეს შეხვდა და საკუთარი გეგმის თაობაზე ესაუბრა.

მიხაილ სპისის განცხადებით, ნინო ბურჯანაძესთან მისი შეხვედრა უკრაინასა და საქართველოს შორის მომავალ საპარლამენტარეგულაციის ურთიერთობებს შეეხებოდა. "საქართველო-უკრაინას შორის საპარლამენტო ურთიერთობებს უშნობიერებები ადგილი უკავია. ეს კავშირები სათანადო შეთანხმებას ყურდნობა, რომლებიც ნინა წლებში ჩვენივე პარლამენტების მიერ არის მიღებული", - აღნიშნა სპისმა.

მისივე განცხადებით, ნინო ბურჯანაძესთან შეხვედრაზე საუბარი იყო საქართველოს პარლამენტის მონაგვლი რესტრუქტურისა ცხინვალში.

ინტერ-პრესი

"რევიზი აქარა" აქტივისტებს ფიციქურად უსწორდა

გაერთიანებული ოპოზიციური მოძრაობა "ჩვენი აჭარის" ქობულეთის ოფისთან აჭარის ლიდერის ასლან აბაშიძის მხარდამჭერებსა და ოპოზიციის მომხრეთა მიტინგის მონაწილეებს შორის შეტაკება მოხდა.

"ჩვენი აჭარის" ერთ-ერთი ლიდერის თამაზ დიასამიძის ინფორმაციით, ოპოზიციის მიტინგზე შეკრებილ 500-ზე მეტ მოქალაქეს თავს დაესხა აბაშიძის მხარდამჭერთა 100-კაციანი ჯგუფი, ცნობილი კრიმინალების ვაჟა მჭავანაძის, ქემალ და რომან ვერულიძეების, ძმები გოგოლებისა და ქობულეთის გამგებლის ტარიელ ხალვაშის ვაჟის ერეკლე ხალვაშის მეთაურობით. მისივე თქმით, დაპირისპირებულ მხარეებს შორის ნახევარსაათიანი ხელჩართული ბრძოლა მას შემდეგ დაიწყო, რაც აბაშიძის ოპოზიციამ, ქობულეთში ხელახალი საპარლამენტო არჩევნების ჩატარების მოთხოვნით, მიტინგი გამართა.

დასაშინის მტკიცებით, შეტაკების შედეგად ოპოზიციის 50-მდე მომხრე დაზარდა, ხოლო აბაშიძის მხარდამჭერებს შორის დაშავებულითა რაოდენობა, სავარაუდოდ, ბევრად მეტი უნდა იყოს. ადგილობრივი პოლიცია ვითარების განმუხტებას შეეცალა.

"აბაშიძის ხელისუფლებას ვაჟა მჭავანაძის, თამაზ შამილიძის, ქემალ და რომან ვერულიძეებისა და ძმები გოგოლების კრიმინალური ჯგუფური ოპოზიციის წინააღმდეგ უკანასკნელი ექვსი თვის განმავლობაში არარეზულტამ გამოუყენებია," - განაცხადა დიასამიძემ, რომლის მონაცემებით, ამავე დაჯგუფებებს მონაწილეობა აქვთ მიღებული ოპოზიციის მიერ რეგიონის თითქმის ყველა ქალაქსა და დაბაში გამართული მიტინგების დარბევებში.

ინტერ-პრესი

ფოსტის თანამშრომლები ხელმძღვანელობას დაუპირისპირდნენ

შპს "საქართველოს ფოსტის" თანამშრომლები "კორუპტიულ ხელმძღვანელობის" გადაყენებას და საწარმოს გადაარჩენას ითხოვენ. მათ მიერ გავრცელებულ განცხადებაში ნათქვამია, რომ "ქონების მართვის სამინისტრო "საქართველოს ფოსტის" ხელმძღვანელ თანამდებობაზე ისეთ კადრებს ნიშნავდა, რომლებმაც გასული წლების მანძილზე უნათო და მიზანმიმართული სამეურნეო საქმიანობით გაანიავეს და გაიცდეს საფოსტო დარგის ქონება". კერძოდ, ჩალის ფასად - 2674 ლარად გაიყიდა ფოსტის კუთვნილი 12 საფოსტო ვაგონი. ამაზე ხელშეკრულება ფოსტის ამფანიდლი სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის ნესტორ ხურცილაყას გენერალურ დირექტორად ყოფნის პერიოდში, 2002-2003 წლებში გაფორმდა.

ფოსტის თანამშრომლები 2001-2002 წლებში საფოსტო ბლანკეტის დაბეჭდვისა და ფილიალებზე განერის საქმის გამოძიებასაც მოითხოვენ. მაშინ დაწავლეს 39 ათასი ლარი გადააჭარბა, ხოლო უშუალო შემოსულებლები თანამდებობიდან გადააყენეს. იმ დროს ექსპლუატაციის დირექტორი იგივე ნესტორ ხურცილაყა იყო.

განცხადების ავტორები გენერალური პროკურატურისგან საბეჭთის თანხების უკანონოდ განკარგვაზე 2002 წელს აძღურული სისხლის სამართლის საქმეების განხილვას მოითხოვენ. გარდა ამისა, ფოსტის ამჟამინდელ ხელმძღვანელობას თანამშრომლები 2 მილიონ ლარამდე სახელფასო და მილიონ ლარამდე სახელშეკრულები დაავალიანებების შეგნებულად დაგროვებასა და 900 ათასი პოლანდიური გულდების ოდენობის პოლანდიური გრანტის გაფლანგვას აღანაშაულებენ და ამ საქმეების გამოძიებასაც მოითხოვენ.

მედია-ნიუსი

ორი სიტყვით

თბილისი. საქართველოში ეუთო-ს მისიის საზღვრის მონიტორინგის ჯგუფის ხელმძღვანელი მორის ბონი დღეს მოვალეობის შესრულებას შეუდგა. საქართველოში ჩამოსვლამდე ფრანგი დიპლომატი საფრანგეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროში, ასევე 14 ქვეყანაში საფრანგეთის დიპლომატიურ კორპუსებში მოღვაწეობდა. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. გუშინ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე ამერიული კომპანია "ორიონ სტრატეჯის" პრეზიდენტს რენდი შონგანს შეხვდა. როგორც შონგანმა წინასწარ ცხნა, საუბრისას განაცხადა, საქართველოს ახალ ხელისუფლებას ჯერ კიდევ აქვს რესურსი, აჭარის პრობლემა პოლიტიკური დიპლომატიის გადაწყვეტის მიხედვით, საერთაშორისო საზოგადოებრიობა მხარს დაუჭერს საქართველოს მცდელობას, შეინარჩუნოს ტერიტორიული მთლიანობა. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. გუშინ საგარეო საქმეთა სამინისტროში საქართველოს და რუსეთის სავანგეთი ურთიერთობების განმარტათა. იგი "ჩართო" ხელშეკრულების მომზადების საკითხებს ეხებოდა. რუსული მხრიდან შეხვედრას ესწრებოდა დაავალბათა ელჩი ლევ მირონოვი და საქართველოში ფედერაციის ელჩი ვლადიმერ ჩხიკვიძელი.

შეხვედრას საგარეო საქმეთა მინისტრი სალომე ზურაბიშვილი არც ესწრებოდა. მხარეებმა განიხილეს ხელშეკრულების შესახებ მოლაპარაკებების პროცესის შემდგომი სამოქმედო გეგმა. ლევ მირონოვმა ფურნალისტებთან საუბრისას განაცხადა, საქართველოს "კონსტრუქციული" უნდა. "მოლაპარაკებები ახლო მომავალში გაგრძელდება", - განაცხადა მან. **პრემი-ნიუსი**

თბილისი. "ტრადიციონალისტთა" ლიდერის აკაკი ასათიანის განცხადებით, ცენტრები და აჭარის შორის არსებული დამაბული ურთიერთობის დაჩეკვლიერება, ძირითადად, ცენტრალური ხელისუფლების ძალისმხვეით უნდა მოხდეს. მისი თქმით, ხელისუფლებამ რეგიონთან მიმართებაში მწყობრივი კონცეფცია უნდა შეიმუშაოს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ურთიერთობა კიდევ უფრო გამწვავდება. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. "ჯორჯ მარშალის ცენტრის" დირექტორი, დოქტორი ჯონ როუზი თიბმაბათს, საქართველოს ორდელაში ვიზიტით ეწევა. საქართველოში ამერიკის საელჩოს ცნობით, ვიზიტის მიზანია რეგიონის უკეთეს გასება და საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლებთან, ასევე, "შარშალის ცენტრის" პროგრამების მონაწილეებთან შეხვედრების გამართვა. **პრემი-ნიუსი**

თბილისი. "ჩვენი აჭარის" ერთ-ერთი ლიდერის, ლევან ბერძენიშვილის შეფასებით, ცენტრთან დამოკიდებულებაში ასლან აბაშიძის პოზიციამ "საქართველოს მოსახლეობისთვის ცხადი განახდა აბაშიძის პოლიტიკური მოქმედება ქვეყნის მიმართ, რომელსაც აჭარის აჭარის ხელისუფლებებში მოხელის შემდეგ უკვე 12 წელია, ახორციელებს".

ბერძენიშვილის განცხადებით, პრემიერ-მინისტრ ზურაბ ჟვანიასა და ასლან აბაშიძეს შორის მოლაპარაკებების უშედეგოდ დასრულების შემდეგ "ნათელი გახდა, რომ აბაშიძეს ცენტრთან ურთიერთობების დაჩეკვლიერება არ სურს." ცენტრის მიმართ აბაშიძის გამოწვევ ქმედებებს არც ერთი ცივილიზებული ქვეყნის ხელისუფლება არ მოიმიყნებდა" **ინტერ-პრესი**

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება №286

2004 წლის 13 აპრილი ქ. თბილისი

საპეციალური ნომერი მინიჭების შესახებ.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციის საბჭოს წევრს ვაჟაშაბას მიენიჭოს იუსტიციის უფროსი მრჩეველის სპეციალური ნომერი.

მიხეილ სააკაშვილი

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება №284

2004 წლის 13 აპრილი ქ. თბილისი

საპეციალური ნომერი მინიჭების შესახებ.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციის საბჭოს წევრს ვაჟაშაბას მიენიჭოს იუსტიციის უფროსი მრჩეველის სპეციალური ნომერი.

მიხეილ სააკაშვილი

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება №283

2004 წლის 13 აპრილი ქ. თბილისი

საპეციალური ნომერი მინიჭების შესახებ.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციის საბჭოს წევრს ვაჟაშაბას მიენიჭოს იუსტიციის უფროსი მრჩეველის სპეციალური ნომერი.

მიხეილ სააკაშვილი

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება №281

2004 წლის 13 აპრილი ქ. თბილისი

საპეციალური ნომერი მინიჭების შესახებ.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციის საბჭოს წევრს ვაჟაშაბას მიენიჭოს იუსტიციის უფროსი მრჩეველის სპეციალური ნომერი.

მიხეილ სააკაშვილი

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება №282

2004 წლის 13 აპრილი ქ. თბილისი

საპეციალური ნომერი მინიჭების შესახებ.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციის საბჭოს წევრს ვაჟაშაბას მიენიჭოს იუსტიციის უფროსი მრჩეველის სპეციალური ნომერი.

მიხეილ სააკაშვილი

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება №278

2004 წლის 13 აპრილი ქ. თბილისი

რ. გილიშაშვილის საპარლამენტო იუსტიციის საბჭოს წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციის საბჭოს წევრს ვაჟაშაბას მიენიჭოს იუსტიციის უფროსი მრჩეველის სპეციალური ნომერი.

მიხეილ სააკაშვილი

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება №277

2004 წლის 13 აპრილი ქ. თბილისი

თ. ნინიძის საპარლამენტო იუსტიციის საბჭოს წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ

გადახდელთა კავშირი, ტრადიციისამებრ, ხელისუფლების გვერდითაა

პატარაკაციშვილი აჭარასთან ურთიერთობის მოგვარებას ბიზნესმენების საშუალებით ცდილობს

გადახდელთა კავშირის ახალი თავმჯდომარე ჰყავს, ცნობილი ბიზნესმენი ბადრი პატარაკაციშვილი. ძველმა - ნიკო ლეკიშვილმა - გადადგომის შესახებ ოფიციალური განცხადება გაუშინ, კავშირის გაფართოებულ სხდომაზე გააკეთა. გუშინდელ შეკრებაზე ახალმა თავმჯდომარემ კავშირის წევრებს უახლოესი თვეების სამომავლო გეგმა გააცნა და ყველას ხელისუფლების გვერდით დგომისკენ მოუწვია.

ათარი მამულაშვილი

ახალი საგადასახლო პოლიტიკის შემუშავება, უკეთესი ბიზნესკლიმატის ჩამოყალიბება, ბიზნესმენებისთვის საინფორმაციო საინფორმაციო გარემოს შექმნა და მათი ინტერესების მაქსიმალურად გათვალისწინება - ეს არის ის ძირითადი პუნქტები, რომელთა რეალიზაციაც პატარაკაციშვილს გადაუდებლად მიანიჭდა. თუმცა პირველი, რის გაკეთებასაც გადაიმხდელთა კავშირის ახალი თავმჯდომარე კავშირის დანარჩენ წევრებთან ერთად აპირებს, ცენტრსა და რეგიონის შორის ურთიერთობის მოგვარებაა. პა-

ტარაკაციშვილი ფიქრობს, რომ პრობლემის მოგვარების ყველა პოლიტიკური გზა ამონურულია და ის კონფლიქტის დადრეგულირებას ეკონომიკური ფორმით შეეცდება. ცნობილი ბიზნესმენის გადაწყვეტილებით უნდა შექმნას ბიზნესმენთა ჯგუფი, რომელიც თავისუფლად შეძლებს ბათუმში ჩასვლას და, ადგილობრივ ბიზნესმენებთან ერთად, რეგიონის ხელისუფლებასთან მოლაპარაკებების წარმოებას. "როცა პრობლემა პოლიტიკურად ვერ გავრდება, ვფიქრობ, რომ მის მოგვარებაში ყველა ჯგუფმა, მათ შორის - ბიზნესმენებმა უნდა მიიღონ მონაწილეობა. მიმანია, რომ ჩვენ, ბიზნესმენებს, კონფლიქტის დადრეგულირების ძალა შეგ-

გადახდელთა კავშირის სათავეში პატარაკაციშვილი ჩაუბდა.

ვენებს", - აღნიშნა პატარაკაციშვილმა უფროსობის წევრებთან საუბრის დროს. კონკრეტულად რომელი ბიზნესმენები შეიძლება მოგვევლინონ მდიან-

ტორის როლში, ჯერჯერობით, უცნობია. "24 საათთან" საუბარში ბადრი პატარაკაციშვილმა განაცხადა, რომ ბიზნესმენთა ხსენებული ჯგუფის დაკომპ-

ლექტების შესახებ საბოლოო გადაწყვეტილებას ის საბჭოს წევრებთან ერთად ამ დღეებში მიიღებს.

უახლოეს ერთ კვირაში პატარაკაციშვილი გადახდელთა კავშირის სტრუქტურაშიც სერიოზული ცვლილებების გატარებას გეგმავს. საერთაშორისო, მრავალ კვირასე გაირკვევა კავშირის თანამშრომლობის ვინაობაც. შეგახსენებთ, რომ გუშინდელ დღემდე გადახდელთა კავშირის თანამშრომლობა ბიზნესმენთა ვაიო ჩხარტიშვილი იყო, რომელმაც ეს პოსტი ოზურგეთის მაფორიტარობის გამო დატოვა.

რაც შეეხება გადახდელთა კავშირის თავმჯდომარის უფრო შორეულ გეგმებს, პატარაკაციშვილი სპეციალურ ქარტის შემუშავებას აპირებს, რომელიც ბიზნესმენებს და ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენლებს შორის გაფორმდება და ის ბიზნესის გაფართოების დინამიკას მიზნად ბიზნესმენთა მხრიდან ამ შეთანხმების დარღვევის შემთხვევაში პატარაკაციშვილი

აცხადებს: "ის ჩვენ მიერ იქნება გასამართლებელი და სამაგალითოდ დასჯილი კიდევ. ოღონდ, ეს მხოლოდ მას შემდეგ, როცა ხელისუფლება ქვეყანაში ნორმალურ, ჩვენივე სასურველ საგადასახლო პოლიტიკას შექმნის".

გუშინვე პატარაკაციშვილი "მრეწველთა" ლიდერის გოგი თოფაძის ინიციატივასაც შეუხვ, რომელიც სპეციალური ფონდის შექმნას ეხება. თოფაძე აცხადებს, რომ ის და მისი რამდენიმე კოლეგა მზად არიან, ქართველ მინისტრებსა და სხვა ჩინოვნიკების ხელფასები სოფლის ნაცვლად თავად დააფინანსონ. "ვფიქრობ, რომ ბატონი გოგის ეს ინიციატივა ძალიან სწორია, რადგან ყველა უნდა გავერიანდეთ და მხარში ამოვიდეთ ასალგაზრდა ხელისუფლებას, თუმცა ხელისუფლების მხარდაჭერა მის მიმართ კრიტიკულად ყოფნას არ გამოირიცხავს", - განაცხადა პატარაკაციშვილმა.

ორი სიტყვით

თბილისი. "გემონტის ჯგუფში" განცხადებისას საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურს რეკომენდაციას რუსეთის ფედერაციის ფინანსური მონიტორინგის კომიტეტის დელეგაცია. ვიზიტის მიზანს წარმოადგენდა "გემონტის ჯგუფში" ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის მუშაობის გაცნობა და მისი საქმიანობის შეფასება. დელეგაციამ დაასკვნა, რომ საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურს "გემონტის ჯგუფის" შესაძლებლობით გათვალისწინებული ყველა ფუნქცია და უფლებამოსილება გააჩნია. ინტერ-პრესი

თბილისი. ფინანსური სინფლემების გადასახდელის შემთხვევაში საფოსტო ბანკის ლიკვიდაცია არ მოხდება. უკვე ორი კვირა, რაც ბანკს ეროვნული ბანკის მიერ დაინშნული დროებითი ადმინისტრაცია მართავს. როგორც საფოსტო ბანკის დროებითი ადმინისტრაციის ხელმძღვანელმა ლევან ნოზაძემ განაცხადა, ამჟამად ბანკის დამფუძნებელს ბანკში თანხები შეკესს, რაც ბანკის ლიკვიდირების დროს ამაღლებს. "არ არის გამორიცხული, რომ საფოსტო ბანკის" იმ აქტივების რეალიზება მოხდეს, რომლებიც ამჟამად გირამონია დაფიქსირებულია, - განაცხადა ნოზაძემ. მედია-ნიუსი

თბილისი. ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახურმა, 13 აპრილს ცენტრალური ბიუჯეტიდან 3,243 მლნ ლარის ოდენობის ხარჯი დააფინანსა. ამ თანხიდან 2 მლნ ლარი საგარეო ვალდებულებების მომსახურებას მოხმარდა, ხოლო დარჩენილი 1,243 მლნ ლარით შემდეგი ხარჯები დაფინანსდა: სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტის ღონისძიებები ბისთვის - 356 ათასი ლარი; საბიუჯეტო ორგანიზაციების აპრილის თვის დაფინანსება - 887 ათასი ლარი; საბიუჯეტო ორგანიზაციების სამილინებო ხარჯებისათვის - 267,9 ათასი ლარი; სხვა საქონლისა და მომსახურების მუხლით საქართველოს პარლამენტმა, სახელმწიფო უზრუნველყოფის სამსახურმა, საერთო სასამართლოებმა, უზენაესმა და საკონსტიტუციო სასამართლოებმა და უშიშროების საბჭომ ხაზინიდან 587,1 ათასი ლარი მიიღეს. მედია-ნიუსი

თბილისი. საქართველოს კომერციული ბანკების მთლიანი აქტივების საერთო მოცულობა მინიმუმ 700 მლნ (გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით) 171,7 მილიონ ლარით გაიზარდა და 1.358 მილიარდ ლარი შეადგინა. საქართველოს ეროვნული ბანკის მაკროეკონომიკურ განვითარებასა და მონეტარული პოლიტიკის სამართლებრივი ინფორმაციით, კომერციული ბანკების ნაღდი ფულადი სასესების მოცულობამ - 90 671 000 ლარი, ფულადმა სასესებმა საბანკო ანგარიშებზე - 336 746 000 ლარი, საინფლაციო ფასიანი ქაღალდების ოპერაციებმა - 46 947 000 ლარი, ნაღდი სესხებმა 702 172 000 ლარი შეადგინა. ბანკებმა სახელმწიფო სექტორს 7 444 000 ლარის მოცულობის სესხი მისცეს, კერძო სექტორის დაკრედიტებამ კი, ხაზინაშირის სესხების გარდა, 734 810 000 ლარი შეადგინა. ინტერ-პრესი

მთავრობა სდროებს ნაწილობრივ "ხსნის"

პირველი გარდასახვა

მინისტრის თქმით, ეს შენარჩუნებისათვის ქველმოქმედების განცხადების სტიმული იქნება. ასევე დაბეჭდვისგან გათავისუფლებიან თავად ის ორგანიზაციები, რომლებიც ამ საქველმოქმედო თანხებს მიიღებენ. ფინანსთა სამინისტროს მიერ შემუშავებული კანონით "საბიუჯეტო სისტემის რეფორმის შესახებ", ამ წლის ბო-

ლომდე ან მომავალი წლის დასაწყისში 700-მდე სამეცნიერო, საგანმანათლებლო, კულტურული და სპორტის დანესეხული იქნება. ასევე დაბეჭდვისგან გათავისუფლებიან თავად ის ორგანიზაციები, რომლებიც ამ საქველმოქმედო თანხებს მიიღებენ. ფინანსთა სამინისტროს მიერ შემუშავებული კანონით "საბიუჯეტო სისტემის რეფორმის შესახებ", ამ წლის ბო-

ლომდე ან მომავალი წლის დასაწყისში 700-მდე სამეცნიერო, საგანმანათლებლო, კულტურული და სპორტის დანესეხული იქნება. ასევე დაბეჭდვისგან გათავისუფლებიან თავად ის ორგანიზაციები, რომლებიც ამ საქველმოქმედო თანხებს მიიღებენ. ფინანსთა სამინისტროს მიერ შემუშავებული კანონით "საბიუჯეტო სისტემის რეფორმის შესახებ", ამ წლის ბო-

ლომდე ან მომავალი წლის დასაწყისში 700-მდე სამეცნიერო, საგანმანათლებლო, კულტურული და სპორტის დანესეხული იქნება. ასევე დაბეჭდვისგან გათავისუფლებიან თავად ის ორგანიზაციები, რომლებიც ამ საქველმოქმედო თანხებს მიიღებენ. ფინანსთა სამინისტროს მიერ შემუშავებული კანონით "საბიუჯეტო სისტემის რეფორმის შესახებ", ამ წლის ბო-

სამაქი ამახად

გუშინ სემეკ-ის შემადგენლობა შეიქმნა - საქართველოს ელექტროენერგეტიკის მარგეტულირებული ეროვნული სამკაციაში კომისიის მეთაურად ნიკოლოზ ხუციანთაძის დანიშნულებით. მმართველ საკავშირებში ირმა ქავთარაძე დაამტკიცა. იგი კომისიაში მხოლოდ ორ წელიწადს იმუშავებს. საქმე ისაა, რომ სემეკ-ის წევრობის სწორედ ეს გადაწყვიტა და დარჩენილი კომისიის ყოფილ წევრს პაატა ცინცაძეს, რომლის თანამდებობიდან გადადგომის შედეგად

დაც ირმა ქავთარაძისთვის ადგილი გამოითავისუფლდა. ირმა ქავთარაძე სემეკ-ის წევრობაში "გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერჯიკომპანის" მმართველ საკავშირებში ირმა ქავთარაძე დაამტკიცა. იგი კომისიაში მხოლოდ ორ წელიწადს იმუშავებს. საქმე ისაა, რომ სემეკ-ის წევრობის სწორედ ეს გადაწყვიტა და დარჩენილი კომისიის ყოფილ წევრს პაატა ცინცაძეს, რომლის თანამდებობიდან გადადგომის შედეგად

სემეკ-ის ყოფილი თავმჯდომარის დავით შირვულავას საქმეს ნათელი არ მოეფინება. ის, ჯერჯერობით, კომისიის მესამე წევრად ითვლება, რადგან გადადგომის შესახებ განცხადება არ დაქვნილია, ხოლო მისი გადაყენება მხოლოდ იმ შემთხვევაში გახდება შესაძლებელი, თუ მას ბრალულება დაუმტკიცებენ. კომისიაში ახლა ორი წევრია - ამ ცოტა ხნის წინ კომისიის თავმჯდომარედ დანიშნული გია თავაძე და ახლად

დანიშნული ირმა ქავთარაძე. კომისიის წევრების ეს რაოდენობა კი სემეკ-ის ფუნქციონირებისათვის საკმარისი არ არის. კანონმდებლობით, გადაწყვეტილების მიღებისა და ძალაში შეყვანისათვის კომისიას სწორედ ამდენი ხმა უნდა ჰქონდეს. ამდენად, უახლოეს მომავალში ენერჯეტიკის სუბიექტთათვის დაწესებული თამაშის წესებში მნიშვნელოვან ცვლილებებს უნდა ველოდეთ. 24 საათი

"მინა" - საინვესტიციო ნარმატების ქართული სახელმძღვანელო

საქართველოს ეკონომიკაში ბოლო რამდენიმე თვის მანძილზე მომხდარი სასიკეთო ცვლილებები მოუთხოვს, რომ გამოკეთილი ტენდენციების სტაბილური ხასიათის მიცემის შემთხვევაში ქვეყნის ეკონომიკური კრიზისიდან გამოყვანა შეუძლებელია საქმე ნამდვილად არ არის. როგორც გამოჩნდა, ქვეყანაში საამისო მზობარაც არის და აუცილებელი რესურსებიც. ამდენად, საქმე მათ გონივრულ გამოყენებაზეა, რაც საკმაოდ ფრთხილ და წინდახედულ მიდგომას მოითხოვს. თუმცა, მიღწეული წარმატებების მუხედვად, შექმნილმა მდგომარეობამ კიდევ ერთხელ სასებით ნათლად წარმოაჩინა, რომ წლობით ჩამოყალიბებული მძიმე ვითარებიდან მხოლოდ ადგილობრივ რესურსებზე დაყრდნობით გამოსვლა საკმაოდ რთული და ხანგრძლივი, ან სულაც შეუძლებელი იქნება. ამის გათვალისწინებით, კრიტიკული მნიშვნელობა ენიჭება ქვეყანაში უცხოური საინვესტიციო რესურსების შემოღობებას, რის გარეშეც გარდატეხი წინსვლა, რასაც საქართველოს ეკონომიკა ასე პაერივით საჭიროებს, უზრალოდ ვერ განხორციელდება.

დღესაც საკმაოდ მნიშვნელოვანი გარანტია კომპანიის ფინანსური სტაბილურობის თვალსაზრისით. უკანასკნელი ხუთი წლის განმავლობაში საწარმოში განხორციელებული 20-მილიონიანი ინვესტიციის შედეგები ყოველწლიურად სულ უფრო და უფრო შთამბეჭდავად გამოიყურება. თავად განსაჯეთ: საწარმოს გადაიარაღებისა და ახალი ლუქების დამონტაჟების შედეგად, "მინა" მაქსიმალურად შეეფინა ბაზრის მოთხოვნებს, რაც კონკრეტულ მაჩვენებლებზეც აისახა: 2000-დან 2003 წლამდე გაყიდული პროდუქტის რეალიზაციამ 20 მილიონი ბოთლიდან 118 მილი-

ონამდე იმატა, წლეულს კი საწარმო კიდევ ერთ რეკორდულ მაჩვენებლებზე - 170 მილიონ ბოთლზე გასვლას გეგმავს. ეს შიშველი ციფრები უფრო კონკრეტულად მსოფლიო სტანდარტების შესაბამის 25-ზე მეტი სხვადასხვა სახეობის მინის ბოთლის გამოშვებას გულისხმობს, რომელიც მარტო საქართველოში მთლიანად აკმაყოფილებს "ბორცის" და "კოკა-კოლის" წარმოებას, 50-მდე ღვინის საწარმოს (მათ შორის, "ბავრატის", "ვაზიანს", "ახაშენს", "თელავის ღვინის მარას", და დარღის სხვა ლიდერებს), ასევე ლულის ძირითად ქარხნებს ("ყაზბეგი",

"კასტელი") და მინერალური წყლების სხვა სახეობებსაც (მაგალითად, "ნაბელავი").

რაც შეეხება ექსპორტს, აქ ზოგადად იმის თქმაც საკმარისია, რომ "მინის" პროდუქციის ერთი ნაწილი სწორედ ექსპორტზე გადის. რაც შეეხება კონკრეტულ რეგიონებს, მათი გეოგრაფიკაც გეგმაზომიერად ფართოვდება. სადღესოდა უკვე სწორედ ქსნის "მინის" გამოშვებულ ბოთლში ჩამოისხმება აზერბაიჯანული ღვინო და ლუდი (უკვე გაჩნდა მოთხოვნა ბორონელის წველის ტურქულზეც). შარშანდღიდან მოყოლებული ხორციელდება ექსპორტი ყირგიზეთშიც - იმიჯის "კოკა-კოლას" ქარხანა თავის პროდუქციას სწორედ ქართულ მინაში ჩამოსხმულს ყიდის. ამას ემატება პერიოდული შეკვეთები რუსული და თურქული კომპანიებიდან. ასე რომ, "მინის" საქსპორტო პოტენციალი ექვს არ ინვივის.

თუმცა, არც საქართველოშია ქარხნის პოზიციები ნაკლებად მზარდი: მარტო ღვინის ბაზარი 2002-დან 2003 წლამდე მთელი 30%-ით გაიზარდა, საიდანაც უმეტესობა სწორედ "მინის" პროდუქციის მომხმარებელია. იგივე ითქმის "ბორჯომზეც", რომლის მოთხოვნასაც მთლიანად ქსნის ქარხანა ფარავს.

ქართული კომპანიებთან "მინის" ურთიერთობა მხოლოდ საკუთარი პროდუქციით უზრუნველყოფით არ შემოიფარგლება. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, შუშის საწარმოებლად აუცილებელი ნედლეულის 80% სწორედ ადგილობრივი ნედლეულია, რაც ნიშნავს, რომ ქარხნის ამ შეკვეთებზე მომუშავე მსხვილი თუნარილი საწარმოები მუდმივი შემოსავლით არიან უზრუნველყოფილი. ასეთი კი არაერთია, რომელთაგანაც განსაკუთრებით შეიძლება გამოვყოთ ქიპის კარირი სახხერეში, კიკეძის სააქქო დედოფლისწყაროში და დლომტის წარმოება აგარასა (ქარქი), და ქსურში (წალენჯიხა). ქართული საწარმოები ამზადებენ პროდუქციის სათანადო შეფუთვისთვის აუცილებელ მუყაოს ყუთებსა და ხის საძირებებსაც. ასე რომ, "მინის" მიერ დასაქმებული საწარმოები მთელ საქართველოშია გაზნუ-

ლი და უშუალოდ დასახლებული საწარმოების გარდა მთელ საქართველოში ინფრასტრუქტურასაც (რკინიგზა, გადაზიდვები და ა.შ.) ასაქმებს.

ეს არის ის წარმატებები, რისთვისაც საქველი საზოგადოება "მინას" საკმაოდ მოკლე ხანში აქვს მიღწეული. ალბათ, ზედმეტად გავითვალისწინებთ, რომ "მინასაც" პრაქტიკულად, მთელი მოცულობით აქვს გადატანილი ის ბრძოლები, რაც საქართველოში შემოსვლისა და დამკვიდრების მოსურნე აბსოლუტურად ყველა სტრატეგიული ინვესტიციის გადახდას ითვს. ეს ეხება როგორც ქარხანაში გაგვლის მოპოვებას თუ შენარჩუნებისთვის სხვადასხვა ინტერესთა ჯგუფების მხრიდან წარმოებულ შეტევებს, ასევე პირდაპირ საზოგადოებს თუ იმ აურაცხელ სასამართლო პროცესებს, რომელთაც ასევე დაინტერესებული ჯგუფები ქარხნის სრულფასოვანი ამოქმედების შემდეგ არაერთხელ მიმართავდნენ, რათა საწარმოსთვის სხვადასხვა აქტივების ნაგველი ან როგორმე მისი საქმიანობაში ფეხი ჩაედგათ.

ცხადია, ამ პრობლემებს საკმაოდ სერიოზული კორექტივები შეუქონდა ქარხნის საქმიანობაში და მაქსიმალურად აფერხებდა "მინის" წარმატებულ საქმიანობას, რაც, თავისთავად, არა მხოლოდ ერთი წარმოების მაჩვენებლების, არამედ ქვეყნის ზოგადი საინვესტიციო ფონის გაუარესების საკმაოდ ცუდ სიმპტომად აღიქმება. იმედია, მსგავსი მოვლენები მალე ისტორიას ჩაბარდება, რადგან ანალოგიური ფაქტების გაგრძელების შემთხვევაში როგორც უკვე მოქმედი სტრატეგიული ინვესტიციების, ასევე ფულისა თუ ტექნოლოგიების პოტენციური დამზადებლების დამოკიდებულება ქვეყნის მიმართ კიდევ უფრო ფრთხილი და თავშეკავებული გახდება. ეს კი სწორედ იმ წარმატებულ ბიზნესზე უარის თქმის ტილოფასია, რომელსაც იგივე საქველი საზოგადოება "მინა" უცხოური ინვესტიციების დახმარებით უკვე რამდენიმე წელია ახორციელებს.

ოკუპაციის ერთი წელი არაყში

ლამა ბიორბიძე

ერაყში წინააღმდეგობა იზრდება. იზრდება იმ თანხების რაოდენობაც, რაც ამ ქვეყნის ადვანსისთვის იქნება საჭირო. მხოლოდ აშშ-ს კონგრესს ამ ხნის მანძილზე ერაყის დაპყრობისა და რეკონსტრუქციისათვის 162 მილიარდი დოლარი აქვს გამოყოფილი. თანხა საკმაოდ შთაბეჭდვითია, თუმცა საკითხავია, კიდევ რამდენი მილიარდი იქნება საკმარისი. ომის დაწყებამდე ბუშის ადმინისტრაციამ გასაცხადდა ჩამოყალიბდა, თუ რამდენად მნიშვნელოვანი და საჭირო იყო ომი ერაყში, თუმცა ზოგიერთი მიზეზი დღეს ცოტა გაუგებრად ყურს. თავის დროზე ზუსტად არ იყო განსაზღვრული, რამდენი ელირებოდა სადაც ამჟამად უსუსურად იმყოფება და კიდევ უფრო ბუნდოვანია ქვეყნის საბოლოო აღდგენის, ეკონომიკის ნორმალური ფუნქციონირების და სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბებისათვის გასაღები ხარჯები. მხოლოდ აშშ-ს საომარი ოპერაციები 143 მილიარდი დაჯდა, ადვანსითი სამუშაოები - 33 მილიარდი, სიდანაც 18,7 მილიარდი აშშ-ზე მოდის, დამატებითი უსაფრთხოებისათვის კი 40-80 მილიარდი გათვალისწინებულია. ამ შორალი რიცხვების მიღმა ერთი რამის დანახვა შეიძლება, ბუშის ადმინისტრაციისათვის ერაყის ომის ეკონომიკური ღირებულება არ ყოფილა მთავარი განსახილველი საკითხი. კონგრესის საბიუჯეტო ოფისის მონაცემების მიხედვით, 130 ათასი ამერიკელი ჯარისკაცის შენახვა ქვეყანას ყოველთვიურად 4-5 მილიარდი უჯდება, რაც წელიწადში 48-60 მილიარდი გამოდის. ბევრი ექსპერტის თქმით, მათი რეგიონში ყოფნა მშვიდობის დასაცავად, მინიმუმ 3-5 წელიწადს გაგრძელდება. რაც თავის მხრივ აისახება აშშ-ს ეკონომიკაზე. ოდნავი შედგაობა ამ მხრივ შეიძლება ნატო-მ გააკეთოს რეგიონი თავისი ძალების ნაწილობრივ ჩანაცვლებით. ამერიკელთათვის კი შეუფასებელი იმიჯი თავიანთი ჯარისკაცების სიცოცხლეა. დაღუპულთა რაოდენობა უკვე შეიძლება უახლოვდება. ერაყში დაგროვილი პრობლემები კვლავ გადაუჭრელია. უფსკრული, რომელიც ამერიკულ სამართალსა და მუსლიმურ სამართალს შორის არსებობს, ვერც ერაყის დროებითმა კონსტიტუციამ ამოავსა.

ერაყის, როგორც სახელმწიფოს ჩამოყალიბების საქმეში მნიშვნელოვან როლს შეასრულეს ისლამის ფაქტორი. ეს კიდევ ერთხელ დადასტურდა ბოლო დროს განვითარებული მოვლენების შემდეგ. მიუხედავად მიღებული კანონმდებლობისა, ქვეყანაში შეიქმნა საკმაოდ დიდი მორალური და იდეოლოგიური ვაკუუმი, რაც, სავარაუდოდ, სწორედ ისლამური დანერგული თუ დაუნერგელი კანონებით შეივსება.

ერაყის მეზობელი ქვეყნები ყველაფერს აკეთებენ, რათა გამოიყენონ გარდამავალი პერიოდი და რაიმე გავლენა მოახდინონ მის ტერიტორიაზე. გავლენის მოპოვების ერთ-ერთი საშუალება სწორედ რელიგიაა. ირანი, რა თქმა უნდა, შიიტი მოსახლეობის ხელშეწყობას შეეცდება, როდესაც ქვეყანაში 60 პროცენტი შიიტია და ასეთი პოლიტიკა ირანის მხრიდან, ბუნებრივია, მისი სავარყო (თუ სამეზობლო) ინტერესებიდანაა გამომდინარე. ვაჰაბიტური საუდის არაბეთი და სპარსეთის ყურის სხვა მსგავსი ქვეყნები კი შესაბამისი თემის მხარდაჭერას დაიწყებენ. სადაც შესუბინის ათეისტურ სახელმწიფოში გავლენა არც ერთ მუსლიმურ ჯგუფს არ უქონდა. ქვეყნის დემოკრატიულ ყაიდაზე გადასვლასთან ერთად კი თავი იჩინა რელიგიურმა ფაქტორებმა, უფრო სწორად, ისლამურმა დაპირისპირებამ. მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყნის მოსახლეობის უმრავლესობა შიიტია, ერაყი უქველესი დროიდან სუნიტურია. არსებული მდგომარეობიდან გამომდინარე, იგი ვერ ჩამოყალიბდება ისეთ სახელმწიფოდ, სადაც რელიგიის ნარმომადგენლები მართავენ ქვეყანას ან დაინიშნებიან რომელიმე ხალხმდევნელ თანამდებობაზე. მიუხედავად იმისა, რომ სუნიტებსა და შიიტებს შორის დაპირისპირება საკმაოდ დიდია, ისინი მზად არიან, ერთად იბრძოლონ "ურჯული მტრის" წინააღმდეგ.

მრავალი წლების შემდეგ, რაც შიიტურმა თემმა გაუქლო ოსმალეთის იმპერიას, ბრიტანეთის იმპერიას და სადაც შუყინის "ბაასის" პარტიას, მას მიეცა, მართლაც, ისტორიული მანძილი, შეასრულოს მნიშვნელოვანი როლი ქვეყნის აღმშენებლობის საქმეში. მიუხედავად ამისა, ამერიკელი რწმუნის შიიტებისათვის იმ ბარიერად, რაც ხელს უშლის მათ ხელში პოლიტიკური ძალაუფლების კონცენტრაციას. შიიტი პოლიტიკოსებისათვის დამახასიათებელია რელიგიური პოლიტიკა, სადაც ცენტრალური ადგილი აუცილებლად სასულიერო პირს უჭირავს, ეს კი აშშ-ს მიზნებს ეწინააღმდეგება.

უფრო და უფრო აშკარად ჩნდება იმის ნიშნები, რომ შიიტები და სუნიტები ერთად გამოვლენ ამერიკელთა წინააღმდეგ. მათ შორის თანამშრომლობის ზრდასთან ერთად, იზრდება საფრთხე, რომ ბუში ერაყში ასე ადვილად წესდეს ვერ დააწყარებს. მდგომარეობა ერთი წლის წინანდელ ახლად დაპყრობილ ერაყსა და დღე-

ერაყში წინააღმდეგობა იზრდება.

ვანდელ ტირანისაგან გათავისუფლებულ ქვეყანას შორის, რა თქმა უნდა, განსხვავებულია. 2003 წელს ქვეყნის დაპყრობის შემდეგ, აშშ-ს მთავარ მიზანს წარმოადგენდა, არ დაწყებულიყო სამოქალაქო ომი სუნიტებსა და შიიტებს შორის. დღეს ამერიკელები და დანარჩენი მსოფლიო უკვე იმაზე ფიქრობს, რა ფაქტორმა დააკვირა ასე მჭიდროდ ისტორიული მიწინააღმდეგეები და როგორ გაუძლებს აშშ მათ შეტევას? **"ჩვენ ჩვენი სულიერი ლიდერისაგან ნაბრძანებით გვქვევს, დავეხმარეთ სუნიტებს და ვიბრძოლოთ, როგორც ერთმანა; ჩვენ ვინადა გაძლიერდა ბრძოლა, გაიზარდოს მოკლდობა რაოდენობა და ამერიკელები განდევნილი ამ ქვეყნიდან. ამისათვის კი ძალების გაერთიანება საჭირო."** ასეთია შიიტების დამოკიდებულება აშშ-ს წინააღმდეგ ბრძოლაზე. ამ ომში მათ სუნიტებთან დაპირისპირება

აც დაეინყა, თუმცა, შეიძლება კარგად ახსოვთ, რომ სუნიტები მათთვის "ძენი შეტეომილი" არიან, მაგრამ მათ "ძენი, რომლებიც ალაჰმა ბოლომდე არ გასწორა." ასევე არ განსარჩევს შიიტებსა და სუნიტებს, როდესაც ამერიკელებისაგან აღყაშმორცემულ სუნიტურ ქალაქ ფალუჯაში მათი კონტინენტური სხვადასხვა სახის დანამარტა გაუგზავნეს. ეს სურსათი ჩვეულებრივი შიიტებისაგან იყო გაღებული, რომელთაც ისევე უჭირთ, როგორც ყველა სხვა მცხოვრებს ერაყში. ფალუჯა სუნიტების წინააღმდეგ ქალაქი და მისი დაცვის დროს მათ საოცარი გამძლეობა გამოიჩინეს. ამ დროს ხშირად გაიგონებდით შეძახილებს: **"სუნიტს და შიიტს მნიშვნელობა არა აქვს, ეს განსხვავება ხელოვნურია, ფალუჯაში მცხოვრებლები ერთად არიან და მათ ჩვენი დახმარება სჭირდებათ."** როდესაც დაიბრუნეს მნიშვნელობას სუნიტი

და შიიტი, არავინ იცის. აღბოთ, მაშინ, როდესაც საერთო მტერი აღარ ყოვლებათ. მანამდე კი შიიტები არა მარტო სურსათით, არამედ ცოცხალი ძალითაც ეხმარებიან მოძმეებს. **"ჩვენი ცალცალკე ბრძოლა ერთ, საერთო ომში გადაიზარდა, ომში, რომელიც ამერიკელთა წინააღმდეგაა მიმართული,"** - ასეთია მებრძოლთა დამოკიდებულება. რაც შეეხებათ აშშ-ს ოფიციალური პირებს, ისინი აცხადებენ, რომ ორი განსხვავებული თემის წარმომადგენლებს გაუჭირდებათ საერთო ენის გამოძენა. მათი თქმით, დღევანდელი მდგომარეობა, რომ მათ ჰყავს საერთო მტერიც ამერიკელთა სახით, მოწყენებითაა. საოკუპაციო ჯარების სარდალმა გენერალმა რიკარდო სანჩესმა განაცხადა: **"ჩვენ ძალიან ბევრი შიიტი და ვაჯირდება იმის დასამტკიცებლად, რომ მათი ურთიერთობა მხოლოდ გარკვეული ტაქტიკური მიზნებით არის ნაკარნახევო... მოწოდება გაერთიანებისაკენ, ეს აშკარა მცდელობაა, რათა არსებულ სიტუაციაში მათ უპირატესობას მიანიჭონ."** როგორც დახვეწილი ინფორმაციაზე დაყრდნობით აცხადებენ, საკმაოდ მჭიდროდ თანამშრომლობა არსებობს მოქალაქე-სადარის დაჯგუფებასა და სუნიტურ ექსტრემისტულ ჯგუფ "მეჭობის არმიას" შორის, რაც ხაზს უსვამს სუნიტთა და შიიტთა ურთიერთობებს მხოლოდ სტრატეგიულ დონეზე. თავის დროზე სადაც შუყინმა კარგად გამოიყენა დაპირისპირება ამ ორ თემს შორის, ასევე იქცეოდა ბევრი ერაყელი ლიდერიც, ამიტომაც არის, რომ დღევანდელი მათი თანამშრომლობა უქვეცდებტოა და გაკვირვებას იწვევს.

ერაყში განვითარებული მოვლენების შესახებ პროტესტს გამოთქვამენ მმართველი საბჭოს წევრები, რომლებიც თვით ამერიკაში შედგნია, რათა მათ შეეთავსებინათ გარდამავალი ადმინისტრაციის ფუნქციები. თუმცა, ბოლო დროს ადომონდა, რომ არც ერთი ფართომასშტაბიანი საომარი ოპერაციის წინ მმართველი საბჭოს წევრებთან ამერიკელებს არა-ნაირი კონსულტაცია არ გაუშლიათ. ასეთი საბჭოს "მარიონეტული" კი, რა თქმა უნდა, არ ახარებთ მის წევრებს. რამდენიმე მათგანმა შესაძლო გადადგომის შესახებ განაცხადა. ერთ-ერთმა წევრმა ნასირ ქამელ ჩადერჯიმი კი წერილით მიმართა საბჭოს პრეზიდენტს მასულ ბარზანის, სადაც უნიჭიანობა იყო: **"საბჭოს როლის უგულვლადყოფა და გადაწყვეტილებების მიღებაში ნაკლები მონაწილეობა საბჭოს წევრებს უხერხულ მდგომარეობაში ადგებს და უკუღმარებელ უპირისპირებას, რომელიც გვეკითხებიან, თუ რა გავა-**

ვიცე-პრეზიდენტ ჩინის ჩინური ტურნა

"ჩინეთი ყველაფერს გააკეთებს ქვეყნის მშვიდობიანი და უმტკივნეულო გაერთიანებისათვის, მაგრამ არავის მიიტყვის უფლებას, ტიპიანი რაიმე ფორმით ჩამოაშოროს ჩინებს," - ასეთ განცხადებას აკეთებს ჩინეთის სამხედრო უწყების ხელმძღვანელი ძიან ძემინი. მისი სიტყვებით, ტიპიანის პრობლემა არა მარტო ჩინეთის სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის საკითხია, არამედ იგი დიდხანს გადასაპრობებს ჩინეთ-ამერიკის ურთიერთობებს და მშვიდობას მთლიანად რეგვიონში.

ჩინეთში ვიზიტად მყოფმა აშშ-ს ვიცე-პრეზიდენტმა დიკ ჩინიმ გუშინ სულ რამდენიმე საათის მანძილზე სამი უმნიშვნელოვანესი შეხვედრა გამართა მოსკოვში. იგი შეხვდა ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის მე-

თაურს ჰუ ძინტაოს, მის წინამორბედს, ამჟამად სამხედრო უწყების ხელმძღვანელ ძიან ძემინს და ქვეყნის პრემიერ-მინისტრს. სამივე შეხვედრისას ერთ-ერთ მთავარ თემად ტიპიანის საკითხი განიხილებოდა. თუმცა, ჩინის ცდილობდა, ჩრდილოეთ კორეის თაობაზეც ჩამოეგდოს საუბარი. ჩინეთის მთავარ სახელმწიფო დღეს კუნძული ტიპიანი და მისი ხელმძღვრედ არჩეული პრეზიდენტი ჩენ შუი ბიანი წარმოადგენს. კუნძულის ლიდერმა აშკარად განაცხადა ტიპიანის დამოუკიდებლობისაკენ მიწინააღმდეგეობის შესახებ და ამით ჩინეთის დიდი რისხვა დაიმსახურა.

თითქმისდა რა პრობლემა უნდა იყოს უზარმაზარი ჩინეთისათვის ერთი ცილა კუნძული, თავის 23 მილიონიანი მოსახლეობით (თავად ჩინეთის მოსახლეობის რიცხვმა უკვე

ვიცე-პრეზიდენტი ჩინი და ჩინეთის სამხედრო უწყების ხელმძღვანელი ძიან ძემინი

1,5 მლრდ-ს გადააჭარბა), მაგრამ ტიპიანის მეტ-ნაკლებად დამოუკიდებელი არსებობის გარანტი მსოფლიო ერთ-ერთი სუპერ-სახელმწიფოა და სწორედ აშშ-სთან სიტუაციის მოსალოდნელი ვართულების საფრთხე იცავს კუნძულის მატერიკის პირდაპირ აგრესიისაგან. უფრო მეტიც, საულ ახლახანს ტიპიანმა აშშ-საგან 3 მლრდ. ღირებულების უახლესი რაკეტაწინააღმდეგო დანადგარი შეიძინა, რასაც თან 1,8 მლრდ ღირებულების მალალსისპირული რადარების მიყიდვაზე აშშ-ს თანხმობაც ერთვის და მათი გამოყენებით შეეცდება კუნძულზე დამიზნებული ჩინური კაპიტების განვიტრალვებას.

ასე რომ, ვიცე-პრეზიდენტ ჩინის არცთუ სასიამოვნო სიტყვების მოსენა მოუწია ჩინეთისათვის, მით უმეტეს, რომ ამერიკის დელეგაცია

თავად აპირებდა საყვედურების წაყენებას ჩრდ. კორეის ბირთვულ თემისათან დაკავშირებით. აშშ-ს ჩინეთთან უარყოფითი სავაჭრო დევიციტიც აწუხებს და ჩინის ერთ-ერთი თხოვნა ჩინეთის ხელმძღვანელობისათვის აშშ-ს იმპორტის გაზრდაც იყო, განსაკუთრებით ძვირადღირებული თეთივარდისა და ენერგეტიკული მოწყობილობების.

ბოლოს ჩინელებთან შეხვედრა მიხედვით ურთიერთგაგებოდა დასრულდა. ჩინის მოუწია განცხადების გაკეთება, რომ აშშ მხარს არ დაუჭერს ტიპიანის სუვერენიტეტისაკენ სწრაფებას, ხოლო ძიან ძემინმა იმედი გამოთქვა, რომ აღნიშნულ საკითხთან მიმართებაში ჩინეთის ინტერესების გათვალისწინების შემთხვევაში აშშ-ჩინეთის შორის თანამშრომლობა მნიშვნელოვნად გაიზრდება.

ხოდორკოვსკი შეცდომებს აღიარებს

კომპანია "ოუკოსის" ყოფილმა შეფმა, ამჟამად პატიმრობაში მყოფმა მიხაილ ხოდორკოვსკიმ ციხის საკინდან წერილი გამოავლევინა, სადაც ის რუს ლიბერლებს შეცდომების აღიარებისაკენ და პრეზიდენტ ვლადიმირ პუტინთან მოლაპარაკების გამართვისაკენ მოუწოდებს. თუმცა, ხოდორკოვსკი აცხადებს, რომ ლიბერალური ღირებულებები მისთვის ისევ უმთავრესია. **"დღეს სიტყვა ლიბერალიზმი და დემოკრატია სალანძღავ სიტყვებაა დაა ქვეული, არა იმიტომ, რომ რუსეთში ხალხს არ უნდა თავისუფლება, უზარალოდ, მოსახლეობის უმრავლესობისათვის ეს სიტყვა 1991-93 წლების შოკს და 1998 წლის კრიზისს უკავშირდება,"** - აცხადებს რუსეთის ყველაზე მდიდარი ადამიანი. ამის შემდეგ ის რუსეთში ლიბე-

რალიზმის განვითარების პერსპექტივაზე საუბრობს. **"ჩვენ კი, ქვეყნის განვითარების ლიბერალურ-დემოკრატიული ვექტორის მიმხრეებს, მხოლოდ ორი შესაძლებლობა გვაქვს. პირველი, განვაცხადოთ, რომ ჩვენ [მე ვსაუბრობ საკუთარ თავზე და "ძველ ლიბერლებზე"] ყველაფერს სწორედ და მართებულად ვაკეთებდით და ამაყად თავანულებდი წავიდეთ პოლიტიკური სცენიდან. ან გულახდილად განაცხადოთ: ჩვენ უცოდინრობის, ამბიციების გამო ბევრი შეცდომა დაუფრთხი იმიტომ, რომ ვერ ვაგვივით, თუ რა ხდებოდა ქვეყანაში მისი რთული სოციალური და რეგიონული თავისებურებების ერთობლიობის გამო. ეს ჩვენი შეცდომებია და არა ლიბერალურ-დემოკრატიული**

მიხაილ ხოდორკოვსკი.

რეფორმების გარდაუვალი შედეგი, - აცხადებს ხოდორკოვსკი და იქვე აგრძელებს, - მოგვიტყევი, თუ შეგიძლიათ. მოგვეცით საშუალება, გამოვისყიდოთ ჩვენი შეცდომა. თუ როგორ, ეს ჩვენ ვიცით. და თუ არ შეგიძლიათ, მაშინ ჩვენ უნდა წავიდეთ - ადამიანები და არა დემოკრატიის და თავისუფლების იდეალები. და მაშინ ახალ ლიბერლებს ექნებათ თითქმის 4 წელი, რათა ბევრი რამ თავიდან დაიწყონ."

წერილის ბოლოს, მიხაილ ხოდორკოვსკი ძველ ლიბერლებს პრეზიდენტთან კომპრომისული დიპლომატიისკენ მოუწოდებს. ის აცხადებს, რომ ქვეყანაში არსებობს ხალხის მიერ არჩეული ერთადერთი ინსტიტუტი. ეს არის პრეზიდენტი. **"დღეს ასეა, რამდენად ველო ჩვენს შეცდომებს"**

მიუძღვით და ჩვენ უნდა შევძლოთ მოლაპარაკება,

- ამბობს ხოდორკოვსკი. ხოდორკოვსკის ამ წერილზე რუსი ლიბერლების და მისი თანამოაზრების რეაქცია უცნობია. თუმცა, მარტის ბოლოს, გაზეთ "ვედომოსტში" გამოქვეყნებული ხოდორკოვსკის პირველი წერილი ბევრმა დამკვირვებელმა ნათვლობაგნავის მონაწილეობა და ხელისუფლების წინააღმდეგ კაპიტულაციადა აღიქვა. მაშინაც, ხოდორკოვსკი პრეზიდენტთან მოლაპარაკებებზე საუბრობდა. როგორც ჩანს, "ოუკოსის" ყოფილი შეფი საზოგადოების რეაქციით კმაყოფილი არ არის და კიდევ ერთხელ ცდილობს თანამოაზრეების დარწმუნებას საკუთარი პოზიციის სისწორეში.

ილჰამ ალიევი ანკარასთან ალიანსის შენარჩუნებას ცდილობს

პირველი აპრილიდან კომპრომისული დიპლომატიისკენ მოუწოდებს. ის აცხადებს, რომ ქვეყანაში არსებობს ხალხის მიერ არჩეული ერთადერთი ინსტიტუტი. ეს არის პრეზიდენტი. დღეს ასეა, რამდენად ველო ჩვენს შეცდომებს

ქეთის პრემიერ-მინისტრმა რეჯეპ ერდოღანმა სომხეთთან საზღვრის გახსნის სურვილი გამოთქვა. ამ ცნობას აზერბაიჯანში საზოგადოების აღშფოთება მოჰყვა. ზოგიერთი მემომხიველის აზრით, აზერბაიჯანის პრესაში აგორებული ანტი-თურქული კამპანია ხელისუფლების მიერ იმართებოდა. ანკარაში ოფიციალური ვიზიტის წინ, ილჰამ ალიევს ფონის შექმნა სურდა, რათა ანკარაზე გარკვეული ზემოქმედება მოეხდინა.

ბევრი ფიქრობდა, რომ ჰეიდარ ალიევის გარდაცვალების შემდეგ, ბაქო თავის პოლიტიკას შეცვლიდა, მაგრამ ილჰამ ალიევმა ერთმნიშვნელოვნად განაცხადა, რომ ანკარასთან მიმართ დამოკიდებულება უცვლელი იქნება. **"ჩვენ ვცხადებ, რომ ოკუპანტებს სომხებმა უპირობოდ დააბრუნონ მიწები. ყარაბაღის სტატუსის განსაზღვრაზე ალიევს ფონის შექმნა სურდა, რათა ანკარაზე გარკვეული ზემოქმედება მოეხდინა."**

აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა იქვე დასძინა, რომ აზერბაიჯანი ვერასოდეს შეურიგდება სომხეთის მოთხოვნას ყარაბაღის მიერთების, ან რეგიონის დამოუკიდებლობის გამოცხადების შესახებ. თურქეთის პრეზიდენტმა აჰმეთ ნეჯდეთ სეზერმა თავის აზერბაიჯანელ კოლეგას განუცხადა, რომ თურქეთი კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით გადაჭრას უჭერს მხარს. **"ჩვენ მზად ვართ, ყველანაირი სახ-**

ის ძალისხმევის გასაწევად, რათა საერთაშორისო სამართლის პრინციპების შესაბამისად ჩვენს აზერბაიჯანელ ძმებს ყარაბაღის კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარებაში დავეხმაროთ," - სეზერის აღნიშნული სიტყვები საინფორმაციო სააგენტო "ანატოლიამ" გავრცელდა. საერთაშორისო ზეწოლის გარდა, თურქეთის მთავრობაზე გავლენის მოხდენის მიზნისთვისაც ცდილობს, რომელთაც სომხეთთან ვაჭრობის და-

წყება სურთ. თუმცა, თურქეთის ხელი-სუფლება აცხადებს, რომ აზერბაიჯანთან შეთანხმების გარეშე ანკარა არ იმოქმედებს. ლინგვისტური და კულტურული კავშირების გარდა, ორ ქვეყანას ენერგეტიკული პროექტები აკავშირებთ. ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენი და შაჰ-დენიზის გაზსადენი ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობებს სოციალურ ეკონომიკურ საფუძველს სძენს.

"თქვენი აფხაზები"

აქვამის კომპლექსი
თორნიკე ბარნიძელი

აფხაზურ კლუბში

ლარისა სოტიევა და გეორგი ტერ-გაბრიელიანი აფხაზურ კლუბში.

გუშინ "აფხაზურმა კლუბმა" უმასპინძლა ბრიტანელი არასამთავრობო ორგანიზაციის "international alert"-ის (საერთაშორისო კავშირის) თავმჯდომარეს ლარისა სოტიევას. ეს ორი ორგანიზაცია სხვადასხვა ჰუმანიტარულ სფეროებში გაუფრთხილებს აფხაზებს და ტყვედტარდის არაიარაღიანი ახორციელებს. სტუმრებმა სწორედ მათი საქმიანობის შესახებ ისუბრეს. "international alert"-ი აფხაზეთში 1998 წელს გამოჩნდა და აფხაზებსა და ქართველებს შორის ნდობის აღდგენის პროგრამა დაი-

წყო. მას შემდეგ დაპირისპირებული მხარეების მრავალი შეხვედრაც მოაწყო. ისინი ეხმაურებიან იმ არასამთავრობო ორგანიზაციებსაც, რომლებიც "international alert"-ის სამშვიდობო ინიციატივებს იზიარებენ.

სტუმრებმა ისაუბრეს იმის შესახებ, თუ რამდენ საბავშვო ბაღს, სკოლასა და მოსწავლეთა სახლს მაგალითად, საბავშვო ცხოველების მძიმე სოციალური პირობები, მავალითა და, რომ ტყვედტარდის აფხაზების, მშობლების უსახსრობის გამო, ზღვა თვალით არ უხანავთ. არადა, იქამდე სულ 12 კილომეტრია.

24 საათი

მხეხვედრა ბარლინში

14-15 აპრილს ბერლინში ჩატარდება ევროპის პოლიტიკოსების შეხვედრა ქართულ და აფხაზურ საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებთან. შეხვედრას დაესწრებიან ისეთი ფიგურები, როგორებიც არიან ნორბერტ ბაასი (გერმანიის წარმომადგენელი სამხრეთ კავკასიის საკითხებში), გრეგ ოლიფანტი, ლორდი გარი ფო და სხვები. ქართულ მხარეს წარმომადგენელ პაატა ზაქარეიძელი და თინკო ხიდაშელი, აფხაზურს - მანანა გურგულია და ლიანა კვარჩიალა.

მა აღნიშნა, ევროპას აინტერესებს, რა ახალი რეალობა ჩამოყალიბდა არჩევნების შემდეგ საქართველოში აფხაზეთთან დაკავშირებით და რა შეიძლება შეიცვალოს აფხაზეთში არჩევნების შედეგად.

"საქართველოს, ჯერჯერობით, გადის მხოლოდ ეთნოპოლიტიკური ინფორმაცია "ვარდების რევოლუციასთან" დაკავშირებით, ამიტომ ევროპაში კრიტიკულად განწყობილი ხალხის აზრის მოსმენა სურს" - განაცხადა ზაქარეიძემ.

24 საათი

ცხოვრებისეული ისტორიები

ერთი პარკი

მომხდარი მინა

მე ლია ტაბატაძე ვარ, სოხუმში-დან. მინდა ვიამბოთ ერთი საოცარი, უჩვეულო ამბავი, რომელიც ჩემს ნაცნობ ქალბატონს გადახდა თავს.

ის ქალბატონი ჩემი სოხუმელი მეზობელია. კარგი მეოჯახე, შრომისმოყვარე ქალი, შესანიშნავი ოჯახის და შვილების პატრონი. ისევე, როგორც სხვებს, მასაც მშობლიური სოხუმის დატოვება მოუხდა. მათეთ წელია, იგი ერთნი ცხოვრობს, თავის ნათესავთან. ეს ამბავი კი, სოხუმის დატოვებიდან ერთი წლის თავზე გადახდა.

იგი ძალიან განვიდიდა აფხაზეთის დატოვებას. მშობლიურ კუთხეთზე დარდმა იმე დარია ხელი, იმი განვიცადა მომხდარი უბედურება, რომ დარდი ერთიანად ჩამოხდა და დალია, სიკვდილის პირიდან მივიღე.

სხვას რომ ვერაფერს გახდა, თავის აფხაზ ნათესავს შეუთვალა: - როგორც შემიყვანე ჩემს ეზოში, მომავლებზე იქაურობისთვის თვალთ, თან იქიდან ცოტა მინის ნამძღვრა მინდაო.

აფხაზმა ნათესავმა მართლაც აუსრულა სურვილი: დახვდა ენუფრის ხიდზე და გადაიყვანა აფხაზეთში.

ჩემი მეზობელი, თავისი ნათესავის თანხლებით, მამინეშ მშობლიურ სოფელში ჩავიდა, რომელიც

სოხუმის მახლობლად იყო. მისი სახლი დაუზიანებლად იდგა, ფარდებზე კი ისევ იგივე ეკიდა ფანჯრებზე, მან რომ დატოვა. სახლში აფხაზების ოჯახი ცხოვრობდა.

სტუმრები - სახლის ნამდვილი პატრონი და მისი აფხაზი ნათესავი, სახლის ახალმა პატრონმა, აფხაზმა დიასახლისმა კარგად მიიღეს, აფხაზი უთხრა: თქვენ ბიჭები არა გყავთ, თქვენი არავინ ომობდა და ამიტომ მივლით თბილად.

ჩემმა მეზობელმა შეთვალა იერი საკუთარი კარ-მიდამო, სახლი, თავისი ეზო. მერე ბოსტანში გავიდა, ერთი ცეკლოვანის პარკი აავსო მინით და თავისი ეზოს მინა თან წამოიღო - რომ მოვეკვებე, გულზე დამაყარონო.

ამ ამბის მერე უკვე ცხრა წელი გავიდა: ის ქალი დღესაც ცოცხალია, კარგად არის და როგორც ყველაზე სათუთო, მოსაფრთხილებელი, ლიბახსოვარ ნივთს, ისე ინახავს აფხაზეთიდან, საკუთარი ეზოდან წამოღებულ ერთ პარკ მინას.

რუბრიკა უძველესი ლელო მარტინი, რადიოპროექტი - "ცხოვრებისეული ისტორიები" ხორციელდება ბრიტანული საერთაშორისო ორგანიზაციის "შერიგების რესურსების" მიერ. ჩანაწერები მოგაწვრიდა რადიოპროგრამა "პოსტფაქტუმმა".

თელი ადრინდელი და გვიანდელი შუა საუკუნეების განმავლობაში აფხაზი დიდგვარობის პოლიტიკურ-კულტურული ცნობიერება ქართული იყო. თელი შუა საუკუნეების მანძილზე აფხაზებმა ვერ მოახერხეს ვერც ეროვნული დამწერლობის და ვერც ეროვნული მნიშვნელოვანი კულტურის შექმნა, ვერც ქრისტიანული რელიგიისათვის ეროვნული ელფერის მიცემა. ამის საბუღებებს კი იძლეოდა აღმოსავლური ქრისტიანობა. პავლე მოციქული კორინთელთა მიმართებაში წერდა: "რამეთუ სჯულსა წერალ არს, ვითარმედ უცხოთა ენითა და ბავთია უცხოთა ენითა ვერცხოდ ერსა ამაჲს, და არცადა ესრეთ იმინინო ჩემი, იტყვის უფლი".

ამრიგად, შუა საუკუნეების მანძილზე არ მომხდარა აფხაზების ეთნიკური კონ-

რადიო "მწვანე ტალღა"

ამიერიდან ყოველ ორშაბათს 11.00-დან 12.00 საათამდე პროექტი "თქვენი აფხაზეთი"

რადიო "მწვანე ტალღის" ეთერში წარმოგდვენთ დიალოგს, პირდაპირ ჩართვებს, კითხვა-პასუხს.

FM 107,4

პროექტის conciliation მხარდაჭერი Resources

დღეს ჩვენი მოქაზშირა პროაფხაზური ძალეზია

ვის უნდა დაუჭირონ მხარი ქართველებმა აფხაზეთის არჩევნებში

საქმე ეხება აფხაზეთში შემოდგომამდე დანიშნულ საარჩევნებო არჩევნებს. მართალია, ეს არჩევნები არაა ეთნიკური, მაგრამ ისიც ფაქტია, რომ მასში მონაწილეობას იძულებით მიაღებინებენ ვალში მცხოვრებ ქართველებსაც, რომლებიც აფხაზეთის ტერიტორიაზე მყოფ ეთნიკურ ამომრჩეველთა უმრავლესობას წარმოადგენენ (რადიოების მიხედვით, მთელი ადგილზე არიან აფხაზი ამომრჩევლები, მესამეზე - სომხები).

საქართველოსთვის კი ძალიან მნიშვნელოვანია, თუ ვინ გახდება არძინაშის შემდეგ პრეზიდენტი. დღეს ამ პოსტისთვის აფხაზეთში ორი ურთიერთდაპირისპირებული ძალა იბრძვის. ერთია პრორუსული ძალა, მეორე - პროაფხაზური. როგორც საქმეში ჩახედული ხალხი ვარაუდობს, პრორუსული ძალის გამარჯვება აფხაზეთისა და ქართველებისთვის მართლაც აფხაზეთის საბოლოოდ დაკარგვას ნიშნავს, ხოლო რუსეთისა და სომხეთისთვის - გამარჯვებას. ამასთან, პრორუსულ ძალებს უკავშირებენ რუსეთში ყველაზე გავლენიანი პიროვნების, საგანგებო სიტუაციათა მინისტრის სერგეი შოიგუის სახელს, რომელიც თვითმხილველია ომიდან დაშორებული მოვრებით, ოფიციალური ქართველთაშორეულ და სოხუმის დაქვემდებარებული სულისჩამდგმელი ყოფილა.

ამიტომ, დღეს აფხაზეთის საკითხში ჩვენი, ქართველების მოკავშირე ლოკაქორად ხდება პროაფხაზური ძალა, რომელიც, თუ სათანადო უნარს გამოიჩინებ, უნდა მიიღოს კიდევ ქართველი ამომრჩევლის მხარდაჭერა. ჩვენ სწორედ მათთან ერთად უნდა გამოვივლიოთ აფხაზეთი პირიდან ჩრდილოეთის ვეშას.

ჩაზა ფარაბეილი

- საქართველოში, მართლაც, სერიოზული ცვლილებები ხორციელდება დამას, თითქმის, ყოველდღიური ხასიათი აქვს, რასაც არ შეიძლება არ მივსალო. მაგალითად, სანტრენოს პროცესები განხორციელდა აჭარასთან დაკავშირებით და ეს ძალიან კარგია, მაგრამ სხვა რეგიონული საკითხები, თითქმის, ჩრდილოში მოქცევა. საქმე ეხება აფხაზეთს, რომელიც არჩევნების ანუ დიდი ცვლილების ნიშნულზეა - არძინაშის მიღეს. ის არის აფხაზეთის გმირი, მაგრამ მისი ემოქა მთავარდება.

- ეს რა ნიშნავს, სხვა ვითარება შეიქმნება?

- არძინაშის ნასვლას აფხაზეთისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი ცვლილებები უნდა მოჰყვას (თითქმის იგივე, რაც მილიანად საქართველოსთვის შევარდნაძის ნასვლას). მთელი წვეწვსითვის შედგის, ალბათ, ერთ-ორ ნენინაშის იქნება (შესაძლებელია, უფრო ადრეც), მაგრამ აფხაზეთი ამას მეორე დღესვე იმტონება. არძინაშისთან ერთად ასაბრეზიდან გავა მთელი მისი ლაბი, რომელიც მართავდა აფხაზეთს და რომლის შესუსტებაც ძალიან მნიშვნელოვანია.

- ვინ მოდის სანავლო?

- ამ ფონზე ხელისუფლებისაკენ მიიწვევს რამდენიმე ერთმანეთს დამირისპირებული ძალა. ეს არის პრორუსულად განწყობილი ანრი ჯერგენის ჯგუფი. ჯერგენია არის კაცი, რომელსაც აფხაზეთი სულაც არ ადარდებს და რომელიც აფხაზეთზე რუსეთის გავლენის შენარჩუნებას და გაძლიერებას ცდილობს. სხვა ჯგუფებიც სჭარბობს პრორუსული ხასიათი, მაგრამ ჯერგენია ყველაზე გამოყვეტილია.

ხელისუფლებისთვის იბრძვის "ამცხაზები", რომელიც მხარის შექმნის ყველას, ოღონდ მთავრობის თათვის ადგილები დაიბრუნოს. მოგეხსენებათ, "ამცხაზები" არიან ის ადამიანები, რომლებიც თავის დროზე ხელისუფლებიდან ჯერგენიან გამოყვარა.

ერთი თვეა, რაც შეიქმნა პოლიტიკური მოძრაობა "ერთიანი აფხაზეთი",

პაატა ზაქარეიძელი.

ხდება? - სომეხი პოლიტიკოსები ინტენსიურად მუშაობენ აფხაზეთში მცხოვრებ სომეხ ამომრჩევლებზე. ისინი ფლობენ სიტუაციას და ცდილობენ საკუთარი ინტერესები გააჩვენონ. ეს იმას ნიშნავს, რომ აფხაზეთის არჩევნებზე სომეხი ზეგავლენას მოახდენს რუსეთის სასარგებლოდ და მისი კანდიდატის გაყვანაში დაეხმარება.

ქართველ ამომრჩევლებზე კი ჩვენი პოლიტიკოსებიდან არავინ მუშაობს. არადა, არჩევნების საბოლოო შედეგზე ქართველი ამომრჩევლების ხმებს დიდი მნიშვნელობა ექნება. გასაგებია, რომ აფხაზეთის არჩევნები უკანონოა, მაგრამ ამ პროცესის იგნორირება ჩვენი მხრიდან მაინც არასწორი იქნებოდა, ვინაიდან ეს რიგითი არჩევნები არ არის. არძინაშის მიღეს და შანსი არსებობს, რომ ვითარება არსებულად შეიცვალოს და უფრო ვახსნავს ძალეში მოვიდნენ, ვისთანაც შესაძლებელი იქნება კონსტიტუციული თანამშრომლობა. ამიტომ აუცილებელია, რომ მაქსიმალურად გამოვიყენოთ კულტურული ზეგავლენები.

- ეს ხომ არ არის მინიშნება აფხაზეთში პროქართული ძალების არსებობაზე?

- არა, აფხაზეთში პროქართული ძალები არ არიან და ეს ილუზია უნდა მოვიშორო (სხვათა შორის, რომ არ არიან, ამასი დამნაშავეა ჩვენი უჭკუო პოლიტიკოსები). იქ არიან პრორუსული ძალები აფხაზეთში არ არსებობს და თანახმა არიან, რომ აფხაზეთში რუსეთის შემადგენლობაში სრული ასიმილაცია განიცადოს.

ამიტომ, ამ შემთხვევაში ჩვენი მოკავშირეები არიან პროაფხაზური ძალები და ქართველ ამომრჩევლებს სწორედ მათ უნდა დაუჭიროს მხარი.

- რომელია ეს პროაფხაზური ძალები?

- პროაფხაზური ძალებია "ატიგარა" და "ერთიანი აფხაზეთი". შესაბამისად, ჩვენმა პოლიტიკოსებმა უნდა გათვალისწინოთ, თუ ვის მივსვს ხმა ქართველმა ამომრჩევლებმა. თუ ეს არ გავაკეთებთ, მოხდ-

ბა ჩვენთვის სამარცხვინო ფაქტი - ქართველები ხმას მივცემენ ყველაზე ანტიქართული ძალას, ჯერგენის დაჯგუფებას. მასზე ვალში მუშაობს ყოფილი გამგებელი ქომშარია, რომელსაც რეგონში დიდი გავლენა აქვს.

ამიტომ, ჩვენ უნდა ვუთხრათ ვალში მცხოვრებ ქართველებს, რომ ჯერგენის ხმა არ მივცვენ. ეს ინფორმაცია ვალში ჩვენგან უნდა შევიდეს და სიტუაცია ისე მოხდეს, რომ კონკრეტულმა ადრესატებმა სომეხი ამომრჩევლები, რომ დაიცვას ეს ხმები.

- ეს როგორ უნდა მოახდინოთ?

- ვალში მრავალი არასამთავრობო ორგანიზაცია მუშაობს, არის მიმოსვლა და შეიძლება ინფორმაციის შეტანა. სხვა ვარიანტიცაა. მაგალითად, მოსკოვში არსებული აფხაზი ბიზნესმენი, რომელსაც რამხე ჰუმანიტარული კავშირი არსებობს აფხაზეთში, რომელსაც ქართველები დაეხმარებიან, არსებობს ქართულ-აფხაზური ბიზნესური იერიერთობა. ჩვენ თავისუფლებს მგევილია ამ ბერკეტის გამოყენება. ოღონდ ამისთვის საჭიროა, რომ მოსკოვში გავხედვს ისეთი კაცო, რომელიც მოზოლად ამ საკითხით იქნებოდა დაკავებული.

ერთი სიტყვით, ეს ყველაფერი საქართველოს ხელისუფლების საფიქრალი და გასაკეთებელია.

- მეტი, რას შეგება ხელისუფლება?

- სამშუბაროდ, ვერაფერი მთარ ჩანს, რომ საქართველოს ხელისუფლება აფხაზეთთან მიმართებაში რამხე თანხმობის პოლიტიკას ახორციელებდეს. შეიძლება, ხელისუფლებამ ვიღაცას ხელს აძლევდეს კიდევ, რომ აფხაზეთში ჯერგენიან გამოიწვავს. ამას ხომ აფხაზეთის საბოლოოდ დაქვევა მოჰყვება, მაგრამ აქვე უნდა ვთქვა, რომ ნიშნისმოგების მიზნით ბორიტებზე გათვლა არ შეიძლება.

ეს ის შემთხვევაა, როცა ქართველები და აფხაზები უნდა გაერთიანდნენ რუსული სამთავრობის წინააღმდეგ, ამისათვის აფხაზეთში მცხოვრებმა ქართველმა ამომრჩევლებმა ანტირუსულ პროაფხაზურ ძალებს მხარი უნდა დაუჭიროს.

მხეხვედრა ბარლინში

რატომ არ სურს

აფხაზებს ქართველებთან ცხოვრება?

რატომ აქეთ აფხაზებს იდეა-ფიქსიონი აკვიტობენ? რომ ქართველებთან ერთად ცხოვრება პირდაპირი განაასიმილაციისკენ მივსვს, განა რუსეთთან თანაარსებობა არის ყოველივე აფხაზების შენარჩუნების გარანტი? რას უფრთხიან აფხაზები? რამდენად რეალისტურია მათი სურვილი?

1906 წელს ცარიზმმა აფხაზებს "დამინაპე ხალხს" იარღიე მოუხსნა და მათთან ურთიერთობაში "შემრიცხელურ" პოზიციებზე დადგა. შესაბამისად, კრემლის შეკვეთის საფუძველზე აფხაზებისგან გამოიპრიადე (განსაკუთრებით, საბჭოურ პერიოდში) ჩამოყალიბდა ეთნოკრატია, რომელსაც მხოლოდ ერთი ფუნქცია დევიკონა: ანტიქართული საქმიანობა. ამრიგად, აფხაზური მოძრაობა, კრემლის მიერ მართვად, მკაფიოდ გამოყვეტილი ანტიქართული ხასიათის მოძრაობაა.

აფხაზური მოძრაობის მსეველებმა კარგად იცინა, რომ დამოუკიდებელ საქართველოში აფხაზების ეროვნული თვითღამორკვევისა და დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ ჩამოყალიბების არანაირი საფუძველი არ არსებობს. მიზეზი მარტივია: საქართველოს ისტორიის, ქართული ენის, კულტურის და ქართული კულტურის გარეშე შეუძლებელია თანამედროვე აფხაზების (რომელიც თავის თავს აფხაზს უწოდებს) ისტორიულ აფხაზეთთან იდენტიფიკაცია. ცნობისთვის: სწორედ აფხაზთა მეფეებმა ჩაუყარეს საფუძველი დასავლურ ქართულ სახელმწიფოს; აფხაზთა მეფეებმა გადაიტანეს დედაქალაქი ანაკოფიიდან ქუთაისში და, შესაბამისად, აფხაზთა დიდგვაროვანი საზოგადოება ვერ ასცდა ასიმილაციის ქართველებთან; აფხაზთა მეფეებმა ბერძნული ენა განდევნეს საკაცლავარო და საკულტურული მხარეებიდან და დანერგეს ქართული; აფხაზთა მეფეებმა მომაღეს ბერძნული საგნისკოპო კათედრები და დაარსეს ქართული საეპისკოპოსოები (გენია, ბიჭვინთა, ილირი, მოქცი); აფხაზთა მეფეების ძალიანსხევით განხორციელდა მცხეთა საკულტურული დასავლეთ საქართველოს ეკლესიის ბიზანტიიდან გამოყოფა და მცხეთასთან შეერთება...

სოლიდაცია, არ ჩამოყალიბებულა აფხაზთა ეროვნული ცნობიერება და, შესაბამისად, საუბარი ე.წ. აფხაზურ ეროვნულ სახელმწიფოზე ყოველგვარ მენიერულ საფუძველზე მოკლებულია.

მაგრამ, რადგანაც თანამედროვე აფხაზთა არ სურს ამის გაგება, ამით ის უარყოფს ყოველგვარ ქართულს. ამასთან ერთად, უარყოფს თავის თავსაც: ქუშმარტივი აფხაზის კულტურულ-ისტორიული წარსული ყოველთვის ქართული იყო. აქედან გამომდინარე, დღევანდელი აფხაზი თავად უარყოფს, რომ ის არის ისტორიული აფხაზის მემკვიდრე და, შესაბამისად, მიგრანტთა თანამედროვე აფხაზეთის ტერიტორიაზე, მოსული ჩრდ. კავკასიიდან. თუ თანამედროვე აფხაზი (ეთნიკური აფხაზი, ანუ ის ხალხი, ვინც ამჟამად საკუთარ ეთნიკურს უწოდებს) არის ისტორიული აფხაზის მემკვიდრე, მაშინ ის აღარაა, რომ თავნებოდრე აფხაზი, თავისი ისტორიული-კულტურული (და არა ეთნიკური) თვალსაზრისით, ქართველია. შესაბამისად, აფხაზებს ცუდებათ, როგორც სამართლებრივი, ასევე ისტორიული საფუძველი, იბრძობენ დამოუკიდებელი აფხაზეთისთვის. აქედან გამომდინარე მათი მიერ რეკლამირებული აფხაზური სახელმწიფოები აფხაზებისთვის არსებობს მხოლოდ იდეალური მხარეების გარანტია. და აი, რატომ!

I. რუსეთი, რომელიც უზარმაზარი ფიზიკური მსხვერპლი გაიღო და დიდი დრო მუშაობდა პეიზაჟისათვის "გამხედუნდა" კავკასიის მთის მოსახლეობისაგან, არ დაუშვებს აფხაზი მუშაობის დამოუკიდებლობა აფხაზეთში. რაც მთავარია, აფხაზი მუშაობის დამოუკიდებლობა მოკლებულია აფხაზეთის დატოვების შემთხვევაში. რუსეთის მიერ დაკანონებული ის სოციალური პრივილეგიები, რომლებიც რუსი ანტიტებს ამა თუ იმ ხალხს ანტიეროვნული მიზნითიანი ქართველ აფხაზებს დასცემს (საუბრალო ქართულ-აფხაზურ შერეულ კორინტებზე). ცნობისთვის: თანამედროვე აფხაზების 70 პროცენტში, ეთნორიკები აფხაზების წარმოშობით, ქართველები.

II. ე.წ. აფხაზეთის დამოუკიდებლობის შემთხვევაში აფხაზებს ჩამოერთმევათ ქრემლის მიერ დაკანონებული ის სოციალური პრივილეგიები, რომლებიც რუსი ანტიტებს ამა თუ იმ ხალხს ანტიეროვნული მიზნითიანი ქართველ აფხაზებს დასცემს (საუბრალო ქართულ-აფხაზურ შერეულ კორინტებზე). ცნობისთვის: თანამედროვე აფხაზების 70 პროცენტში, ეთნორიკები აფხაზების წარმოშობით, ქართველები.

III. ე.წ. აფხაზეთის დამოუკიდებლობის შემთხვევაში აფხაზებს ჩამოერთმევათ ქრემლის მიერ დაკანონებული ის სოციალური პრივილეგიები, რომლებიც რუსი ანტიტებს ამა თუ იმ ხალხს ანტიეროვნული მიზნითიანი ქართველ აფხაზებს დასცემს (საუბრალო ქართულ-აფხაზურ შერეულ კორინტებზე). ცნობისთვის: თანამედროვე აფხაზების 70 პროცენტში, ეთნორიკები აფხაზების წარმოშობით, ქართველები.

ამრიგად, აფხაზური მოძრაობა არ არის ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა. ის მკაფიოდ გამოხატული ანტიქართული მოძრაობაა, რომელიც დღესაც მხოლოდ კრემლის ინსტიტუტების ასრულებს.

აფხაზური მოძრაობის კონცეფცია ეროვნული სახელმწიფოს ჩამოყალიბებ-

სთვის საკუთარი ხალხის ეროვნული კულტურის თვითშეფარება, ეროვნული ენის ბუნებრივი იერსახის შენარჩუნებას არსებთან მნიშვნელობა არა აქვს. მინანი ცალსახაა: ჩვენ უნდა დაუჯდეთ, მიიღონ სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა, იყვნენ აღიარებულნი "დიდი ხალხების" და სუბრასახელმწიფოების მიერ (თუნდაც, ეროვნული დამოუკიდებლობის გარეშე). აფხაზური მოძრაობის მიზანი გახდა დათ კონსტიტუციური გზით იმ სოციალური პრივილეგიების დაკანონება, რომელიც მათ მოსკოვისგან მიიღეს ანტიქართული საქმიანობისათვის. ამისთვის კი აუცილებელი გახდა აფხაზების, როგორც ქართველებიდან ჩაგრული ხალხის იმიჯის შექმნა მსოფლიო საზოგადოების თვალში და აქ თავისი "იდენტული" სიტუაცია თქვა აფხაზურმა ინტელიტებმა. დანეწი საქართველოს ისტორიის ტოტალური გაცხადება. აფხაზი ხალხი გამოცხადდა კოლხების, ლაზების და "აფხაზთა საშვიფოს" ერთადერთ და პირდაპირ მემკვიდრედ. უფრო მეტიც, აფხაზები გამოცხადდნენ ფიზიკური დამწერლობის მემკვიდრეები, მუსიკანული რელიგიის მემკვიდრეები, მეცნიერული რელიგიის მემკვიდრეები, რომლებიც აფხაზებისთვის მნიშვნელოვან როლს თამაშობს (საუბრალო ქართულ-აფხაზურ შერეულ კორინტებზე). ცნობისთვის: თანამედროვე აფხაზების 70 პროცენტში, ეთნორიკები აფხაზების წარმოშობით, ქართველები.

ამრიგად, ე.წ. დამოუკიდებელი აფხაზური სახელმწიფოს შექმნის საფუძველი მის დედა ეროვნული თვითშეფარების მემკვიდრეობის დაკანონებაზეა და დიდი დრო მუშაობდა პეიზაჟისათვის "გამხედუნდა" კავკასიის მთის მოსახლეობისაგან, არ დაუშვებს აფხაზი მუშაობის დამოუკიდებლობა აფხაზეთში. რაც მთავარია, აფხაზი მუშაობის დამოუკიდებლობა მოკლებულია აფხაზეთის დატოვების შემთხვევაში. რუსეთის მიერ დაკანონებული ის სოციალური პრივილეგიები, რომლებიც რუსი ანტიტებს ამა თუ იმ ხალხს ანტიეროვნული მიზნითიანი ქართველ აფხაზებს დასცემს (საუბრალო ქართულ-აფხაზურ შერეულ კორინტებზე). ცნობისთვის: თანამედროვე აფხაზების 70 პროცენტში, ეთნორიკები აფხაზების წარმოშობით, ქართველები.

გვებზე განთავსებულია ინტერნეტ მენიერების ანტიპროექტი

აჭარის მოსახლეობა შეძლებს თავისი საკითხები თავადვე გააკეთოს

AI გახილეთ

მაია ქალაპანიძე

კრიზისი უკვე სცილდება კრიზისის ფარგლებს. რეგიონის მმართველობა ამ კარა კონფორტაციის გზას დაადგა. ხელისუფლებამ გამოწვევა მიიღო, თუმცა ქვეყნის კონფორტაციის გზიდან აცილებას კიდევ ერთხელ ცდილობს. რაც დრო გადის, სიტუაცია სულ უფრო ემსგავსება თეთრს და შავს შორის ბრძოლას. ასეთ შემთხვევებში კი ფინალი ცნობილია.

დღეს აჭარის ხელისუფლების ოპოზიციამი მყოფი, "ჩვენი აჭარის" ერთ-ერთი ლიდერი ედვარდ სურმანიძე წლების განმავლობაში ბათუმში მუშაობდა და "ალტერნატივით" იყო. ის იქაურ პოლიტიკურ სამზარეულოსაც კარგად იცნობს და საზოგადოების პოტენციალსაც.

ედვარდ სურმანიძე

ლოში სხვებმაც იციან. ესენი არიან მაღალი სამხრეების მატარებელი ადამიანები. წინა ხელისუფლების არაქმედუნარიანობის გამო აბაშიძემ მიახერხა ის, რომ, სერიოზულად დაბლოკა მოსკოვში საქართველოს ყველა ის ინიციატივა, რაც ჩვენი ქვეყნის ინტერესებს უკავშირდებოდა. სუსტი ცენტრალური ხელისუფლებების პირობებში ძლიერდებოდა ასლან აბაშიძის გავლენა. ის მხარდამჭერთა პოვნას ევროპის სტრუქტურებშიც შეეცადა და ჩემდა სამწუხაროდ, მო-

ლიონი დოლარი მიიღო. ასეთი ფაქტები კიდევ ბევრია.

აჭარის პოლიტიკურ სექტორს კარგად იცნობთ. ასეთ დაძაბულ ვითარებაში როგორ მოიქცევა აბაშიძის გარემოცვა, რა ფსიქოლოგიური ნების არიან ეს გოგითქვით, ბაკურია, ხალვაში და სხვანი?

- ეს ადამიანები არ განსაზღვრავენ იდეოლოგიას და არ იღებენ გადაწყვეტილებებს. ისინი შემსრულებლები არიან და ერთმანეთს ერთ რაემში ეჯიბრებიან - რაც შეიძლება მე-

ვეს, რადგან მათ ემინათ შვილის, ძმის, რძლის გამო, რომელიც აჭარაში მუშაობს და ცხოვრობს.

დღეს იქ მიში სჭარბობს გახედულებას?

- საკმაოდ სჭარბობს. განსაკუთრებით, ჩოლოქის მოვლენების და შეიარაღებული ბანდების ხელახალი გამოჩენის შემდეგ. თუმცა, პრეზიდენტის ჩასვლა და ოპოზიციური მოძრაობის არჩევნებში გამარჯვება დადებითად მუშაობს და ხალხს იმედს აქვს, რომ სიტუაცია ძალიან მალე

ოჯახებით უჭერს მხარს საპროტესტო მოძრაობას. არავის არ უნდა ასეთი ამდგომეულობა სიტუაციის ცხოვრება, მაგრამ ძალია აღმართოს ხნავს - ადგილობრივი ერთი მუქა მმართველი წინააღმდეგობის აგვისა მომდინარეობს, ამას ანგარიშს უწევს და იმეცნენ. იმეცნენ იმის იმედით, რომ ცენტრალური ხელისუფლება საერთაშორისო ძალებისშეშვით გამოყენებით დემოკრატიულ მმართველობაზე გადასვლას და სიტუაციის შეცვლას შეძლებს. ჩვენ გაერთიანე-

- როგორც ჩანს, ასლან აბაშიძემ საქართველოს მოსახლეობის და საერთაშორისო საზოგადოებრიობის წინაშე ლადა და საჯაროდ გადაწყვიტა, დათქმის ის პოზიცია, რომელსაც წლების განმავლობაში შეფარულად ახორციელებდა. ის აღარ ერიდება იმის თქმას, რომ ეს არის კონფორტაციისკენ მიმავალი გზა. როგორც ჩანს, მას ხელს აძლევს დაძაბულობის ესკალაცია. მის ინტერესებშიც არის ეს, რადგან საქართველის შემთხვევაში, საქართველოს მფინთი თუ გარეთ არსებული ძალა მას შესაბამის დახმარებას აღმოუჩენს.

გარეთ, ეს რუსეთია?

- შესაძლოა, ეს იყო რუსეთშიც და რუსეთის გარეთაც.

ის, რაც დღეს აჭარაში ხდება, არის აგრესიული დაუმორჩილებლობა, ცენტრალური ხელისუფლებისათვის შეიარაღებული წინააღმდეგობის განხვევა. ამის ინიციატორებს ძალზე შორს მიმავალი ზრახვები ამოძრავებთ. ჩვენ პროვოკაციაზე არ უნდა ნამოვეყოთ.

ამისთვის, სულ მცირე, ხმა-ღლა უნდა ითქვას იმ "შავან და შავან" ძალებზე, რომელიც ესკალაციით იკვებება. საზოგადოებამ ყველაფერი უნდა იცოდეს.

- დღევანდელი ხელისუფლება გამოსავლის საპოვნელად საკვლავად გულოდ უნდა მოეშადას. ყველა იმის, უკან და მიწუსი დაგინებული უნდა იყოს, კარგად უნდა დაგინებით ჩვენი გადადგმული ნაბიჯების მართებულობა. რა თქმა უნდა, საზოგადოებრივ აზრზე უნდა ვიმუშაოთ და ყველაფერი უნდა ითქვას, რაც აქამდე არ თქმულა.

ვინ არიან ისინი, ვინც დღეს აჭარის ხელისუფლებას წარმოადგენენ?

- ამის შესახებ ჩემი პოზიცია ჯერ კიდევ 7 წლის წინ ჩამოვყალიბე. მე აჭარაში ვმუშაობდი და კარგად ვიცნობ იქაურ პოლიტიკურ სამზარეულოს. საკუთარი თვალთ დაქინებულ აჭარის ხელისუფლების ის ქმედებები, რომელიც იყო გზა არსებით, ის საბოლოოდ განწირული გზაა. ეს იყო ერთიანი საქართველოს წინააღმდეგ გადადგმული მტრული ნაბიჯები, რომელსაც მაშინდელი ხელისუფლებამ საკვლავად დაქმნა.

წინა ხელისუფლება წლების განმავლობაში იხვეჭდა ასეთილითი მიზნით დოლარად შეფასებულ ქონებას, რომლის ძირითადი ნაწილი აჭარის დეფაქტო ხელისუფლებას ეკუთვნის. ეს აურაცხელი ფინანსები საქართველოს წინააღმდეგ გადადგმული ნაბიჯებისთვის ესაჭიროებოდათ. ეს არ იყო მხოლოდ ეკონომიკური კრიზისი, ეს დატრყმას აყენებდა საქართველოს ბიუჯეტს, ცენტრალური ხელისუფლების სტილიერეს, ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენისკენ მიმართულ ძალისხმევას. გარდა ამისა, ფიქრობ, ასლან აბაშიძის ხელისუფლებამ წლების განმავლობაში მიახერხა ის, რომ ძალიან სერიოზულად შეარყია საქართველოს თავდაცვითი და სახელმწიფო უშიშროების სისტემა. მან არა მხოლოდ ამ სისტემაში მოაპარალა თავისი დამკაშები, არამედ საქართველოს პრეზიდენტის უახლოეს გარემოცვაშიც იყენებ ჩვეულებრივი ნომრის აგენტები, რომლებიც კონკრეტულ ანაზღაურების გამო აბაშიძის ხელისუფლებაზე მუშაობდნენ.

იქნებ, დასახელები დროა?

- ძალიან ბევრის გვარი ვიცი, მაგრამ ვერ ვიტყვი. ეს სერიოზულ სკანდალს გამოიწვევს და სხვა თემურულად განსაზღვრული ობიექტებს უკავშირდება. ეს გვარები საქართვე-

პროტესტის უკიდურესი ფორმებისგან ხალხი თავს არ შეიკავებს და იმაზე უარესი შეიძლება მოხდეს, რაც თბილისში იყო - დღევანდელ დეფაქტო ხელისუფლებას ისე განდევნიან იქიდან, რომ მათ მომავალ საქართველოში არანაირი ადგილი არ დარჩებათ.

ახერხა. ეს ცალკეული ადამიანები ცალსახა ანგარების გამო კუდს უწევდნენ აჭარის ხელისუფლებას.

და ისინი დღესაც აქტიურობენ?

- ეს ქმედებები დღესაც გრძელდება. მაგრამ, დღეს სხვა ცენტრალური ხელისუფლებაა. მას ძალის გამოყენების მიღება, მის წინაშე მდგარი ამოცანის გააზრება და საუკეთესო გამოსავლის პოვნა. დღეს არ ვიცი, რა იქნება ეს გამოსავალი, მაგრამ დაუმორჩილებლობაზე მშვიდობიანი ფორმით უკიდურეს რეაგირებას დაფუძნებ მხარს. ასლან აბაშიძის ხელისუფლება ფინანსურადც უნდა დაეფუძნებოდა მისი საეჭო კავშირებიც უნდა შევზღუდოთ. უნდა გადაიჭრას ყველა ის შავი ფინანსური არტერი, რომელიც აჭარის დღევანდელ დეფაქტო ხელისუფლებას კვება. ფაქტობრივად ასაკინძი და დასაჯებელი იარაღთან დაკავშირებული უკანონო გარიგებები, ნარკობიზნესი და ნარკოვაჭრობა. ამ ფაქტებით ყველას დაგინებით, თუ ვინ გვეწინააღმდეგება. ეს არის ერთი ჩვეულებრივი კრიმინალური რეჟიმი, რომელიც მოსახლეობას ატერორებს, შკავს შეიარაღებული ფორმირებები და არად დაგიდევთ კონსტიტუციურ ნორმებს; საკუთარი მოსახლეობის წინააღმდეგ მიდის და უარს აცხადებს არჩევნების ჩატარებაზე. ჩვენ მომგებიან სიტუაციაში ვართ.

ახლა, როდესაც სხვა ხელისუფლება, რამდენად ძლიერი რჩება აბაშიძის კავშირები და დავალება რუსეთში?

- ძალიან სერიოზულად შესუსტდა აბაშიძის გავლენა რუსეთის ხელისუფლების მაღალ ემბლეზებში. მიუხედავად ამისა, მას დღემდე აქვს ანგარიშსახავე კავშირები. აბაშიძე ყოველდღიურად მუშაობს ამ მიმართულად.

მაგრამ, ახალი ხელისუფლების ჩამოყალიბების პირობებში რუსეთის პოლიტიკური წრეები დაინტერესებული არიან, თანამშრომლობს არა რომელიმე რეგიონის წარმავალ ლიდერთან, არამედ ქვეყნის უმაღლეს ცენტრალურ ხელისუფლებასთან.

ერთ ფაქტს მოვიყვან - გასოვით, აღბათ, მოსკოვში, საქართველოს საელჩოს წინ ჟორინოვსკიმ მცირერიცხოვანი მყვირალა აქცია მოაწყობა დევიზით - "ხელეში შორს აჭარისაკენ". ჩემი ინფორმაციით, იმ ორსახითანი აქციის გამართვისთვის, ჟორინოვსკიმ აბაშიძისგან ნახევარი მი-

ტი ასიამოვნონ აბაშიძეს. მათ კარგად იციან, რა უხარია და რა წყნის აბაშიძეს და ერთმანეთის დამტკიცება ერთმანეთს ასწრებენ. თუ დღეს ასლან აბაშიძე გადაწყვეტს, რომ მისი ნიარადღეს, ამას ზუსტად იმდენი დრო დასჭირდება, რამდენიც უკიდურესი სოფლიდან ბათუმში ჩამოსვლას უნდა. აბაშიძის სურვილის შემთხვევაში, განიარაღების პროცესი 48 საათში დასრულდება. თუ აბაშიძე გადაწყვეტს, რომ მს მინისტრი თანამდებობიდან წავიდეს, ნახევარ საათში ის აღარ იქნება ამ თანამდებობაზე. აქედან გამომდინარე, აჭარაში არ არსებობს ისეთი სახელისუფლებო დაჯგუფება, რომელიც აბაშიძეს ამა თუ იმ გადაწყვეტილების მიღებას აიძულებს. მათ იციან, რამდენი კაცის ისინი ყურმოჭრილი მსახურები არიან, მაგრამ ეს არ არის იმის გარანტია, რომ აბაშიძე მათ აუცილებლად კერძო თვლით გადმოხედოს.

აბაშიძის გარეშე ხომ არც ერთი ნესიერი თუ უნესო გარეგება არ ხდება, შეიძლება ის საკუთარი გარემოცვის მძევალი იყოს?

- დღევანდელ შემადგენლობაში ორიოდ კაცია დარჩენილი, ვინც თავიდანვე კარგად იცნობდა "მოღონებდა". იქ ხშირად იცვლებოდა მთავრობის შემადგენლობა. ადამიანს რაღაც საქმეს გააკეთებინებდნენ და შემდეგ ის უსარგებლო ხდებოდა - იცილებდნენ, ზოგი ციხეშია, ზოგი გაურკვეველ ვითარებაში გარდაიცვალა, ზოგი გადასახლებაში მოხვდა, ზოგი გაიქცა და სხვა.

ძველი დროიდან შემორჩენილი ადამიანი ქობულეთის გამგებელი ხალვაშია. ის 1993 წელსაც გამგებელი იყო. აბაშიძე მაშინ იწვევდა აგრესიული განწყობებითი ნაბიჯების გადადგმას. მაშინ საქართველოში სა მოქალაქე და აფხაზეთის ომი იყო. ის საკუთარ თავს და ხელისუფლებას იცავდა. მას გვერდით არა მოაზროვნე, არამედ უსიტყვო შემსრულებელი სჭირდებოდა. მათი მძევალი აბაშიძე ვერასდროს იქნება. პირქით, ასლანი მათ სრულად განკარგავს.

რა გზას დაადგება "ჩვენი აჭარა", რა რესურსები აქვს ამ ორგანიზაციას აჭარაში?

- ეს ძალიან სერიოზული ძალაა. საპროტესტო მოძრაობაში, ფაქტობრივად, აჭარის მოსახლეობის ორ მე-სამედზე მეტი მონაწილეობს. ზოგი, მრავალი დარბევის მიუხედავად, ქუჩაში აქტიურად აცხადებს პროტესტს, ზოგი - პასიურ ფორმას არჩე-

სასიკეთოდ შეიცვლება და დემოკრატიული მმართველობა დამყარდება.

მაგრამ, მოსახლეობას აგრეთვე ძალიან ემინათ იმის, რაც წლების მანძილზე არსებობდა - რომ მათ ზურგს უკან ცენტრალურ და აჭარის ხელისუფლებას შორის რამე გარიგება და დათმობა არ მოხდეს. ჯერ კიდევ რთულია ისეთი გარანტიების მიცემა, რომელიც მოსახლეობას ამ აგრესიისგან დაცავდა. დღეს ჩვენ განცხადებების მეტი არაფერი ძალგვიძს. ყოველგვარი სასამართლო და გამოძიების გარეშე დაპატიმრებული არიან ოპოზიციის წარმომადგენლები. მათ იციან, რომ თავისი პოლიტიკური აქტივობის გამო არიან იზოლაციით, მაგრამ ვერ ვათავიზდებოდა.

და მსხვერპლების გარეშე აჭარის მოსახლეობის დიდი ნაწილი მიშლის წინაშე დგას. როგორ ფიქრობ, დიდი და ფრთხილი აჭარელი ხალხი ამ საშიშროების გამო პროტესტის გამოსახატად ერთიანად გამოვა ქუჩაში?

- რა თქმა უნდა, ეს ეკონომიკას დადებოდა. ხალხს ჯერ იმედი აქვს, რომ დიპლომატიის და მდებრიობის მოლაპარაკებების ფორმით ბევრი რამ შეიძლება სასიკეთოდ. თუ ეს იმედი გადაეწურება, რომ ყოველგვარი შეიარაღებული წინააღმდეგობის გარეშე განვითარდეს მოვლენები. პროტესტის უკიდურესი ფორმებისგან ეს ხალხი თავს არ შეიკავებს და იმაზე უარესი შეიძლება მოხდეს, რაც თბილისში იყო - დღევანდელ დეფაქტო ხელისუფლებას ისე განდევნიან იქიდან, რომ მათ მომავალ საქართველოში არანაირი ადგილი არ დარჩებათ.

ოპოზიციის მუშაობს შეიარაღებულ მოსახლეობასთან? ჯარის განწყობა იცით?

- რა თქმა უნდა, ვიცი. იქ არის ოფიცერთა მემბრეცლობა, რომელთა დიდი ნაწილი კატეგორიულად ეწინააღმდეგება აბაშიძის პოლიტიკას. იქ არის პირადი შემადგენლობა, რომელიც

ბული ძალებით დაედავებით ერთად.

იმ ხალხის ძირითადი ნაწილი, ვინც ჩოლოქთან შეიარაღებული იყო, განმავლულია და ინფორმაციას მოკლებულია. მათ მიანიშნა, რომ ერთი დღით ჩოლოქზე დგომისთვის და "შავს" ყვირლისთვის 10-20 საათის აღება მთავარი. ჩვენ ვნახეთ ლაზრევი ბანკისა და უზენაესი საბჭოს წინ შეკრებილი ხალხი, რომლებიც განუყოფელი საზახურისთვის დამორბეულ ფულს ითხოვდნენ. ეს დაქირავებული ხალხია.

იქნებ კარგია, ფულს რომ არ აძლევთ?

- რა თქმა უნდა, აბაშიძეს მათი იმედი არ აქვს. იარაღიანი ხალხი, ძირითადად, ცენტრალური ხელისუფლების დასახანად არის გამოყვნილი.

თქვენი ინფორმაციით, რა შეიარაღების პატრონია აჭარის ხელისუფლება?

- მას, დაახლოებით, 1500 კაციანი შენაერთი თუ დანაყოფები უკავს. ზოგიერთი მათგანი რუსი ინსტრუქტორების ხელმძღვანელობით წლებია განმავლობაში ინერტობოდა სხვადასხვა შაბაში, ან სხვადასხვა დროს ე.წ. სწრაფ რეაგირების პატრონობაში მსახურობდა. ზოგი აბაშიძის პირადი დაცვის შემადგენლობა იყო. მათ რიგებში არიან კრიმინალები, რეციდივისტები და კაცის მკვლელები. ასეთები ბევრნი არ არიან, მაგრამ საგანგებო დავალებებს ასრულებენ. მთავარი ის არის, რომ წლებია განმავლობაში მოპარული თანხებითი სამხედრო ტექნიკა დააგროვეს. ტექნიკა, რომელიც ნებისმიერ დროს შეიძლება მიუშვირონ საკუთარ მოსახლეობას და პროვოკაციისთვის გამოიყენონ.

მათ რამდენიმე ათეული კარგად განერთილი უცხოელი ინსტრუქტორი ჰყავთ, რომელთა მიზანიც, შემუშავებული თავდაცვითი გეგმის თანახმად, აჭარაზე გარე შემოტევის მოგერიებაა. ისინი განაღებულნი არიან ცალკეულ სტრატეგიულ ნერვულ ცენტრებზე - ჩოლოქიდან ბათუმამდე, ბათუმიდან გოდერძის მდებრივობამდე, ბათუმის საზღვაო აკვატორიის პერიმეტრზე და ა.შ. ეს არის შესაბამისი ტექნიკით გამარტებული საცეხლე ნერვული. ინსტრუქტორები საგანგებოდ ამისთვის არიან მოწვეულნი და მათ შესაბამისი ანაზღაურება აქვთ. პირად შემადგენლობად კი იმ 1500-1700 კაცთან დასაყვებლს იყენებენ, რომელშიც ადგილობრივებიც არიან და არადადგელო-

ბრიგეებიც, მათ შორის, თბილისიდან და სხვა ქალაქებიდან.

მისაღებია შესაბამისი საკადრო ხასიათის გადაწყვეტილებები. აჭარის ტერიტორიაზე სხვადასხვა მიმართულებით დისლოცირებულ შეიარაღებულ ქვედანაყოფებში დისციპლინა უნდა აღდგეს. ისინი უმაღლესი მთავარსარდლის ბრძანებას უნდა დაემორჩილონ.

- ამ ვითარებაში რამდენად რეალურია პრეზიდენტის განცხადება საჭიროების შემთხვევაში აჭარის უზენაესი საბჭოს გაუქმებისა და ახალი არჩევნების დანიშვნის შესახებ?

- თუ სხვა გამოსავალი არ არსებობს, საგანგებო ვითარებაში, ეს რეალურია. პრეზიდენტს ასეთი გადაწყვეტილების კონსტიტუციური უფლება გააჩნია.

- რამდენად აღსრულებადი იქნება ეს გადაწყვეტილება?

- დღევანდელ პირობებში, მშვიდობიანი ფორმით ეს წარმოუდგენელია. ამ შემთხვევაში ცენტრალურმა ხელისუფლებამ ისეთი გადაწყვეტილებები უნდა მიიღოს, რომელიც კონსტიტუციური კონსტიტუციის აღდგენას მშვიდობიანი ფორმების გამოყენებით უზრუნველყოფს.

- რა არის ბოლო მშვიდობიანი ფორმა?

- მკითხველთან კონკრეტულ დეტალებზე საუბარი არ მინდა. არსებობს აჭარის ხელისუფლების მოსათხოვრებელი გადაწყვეტილებები, რომელიც ძალისმიერ ჩარევას გამოიცხავს, ეს ძალზე ეფექტური იქნება. შესაბამისი ეფექტი ძალიან მალე დადგება და აჭარის დეფაქტო ხელისუფლება იძულებული გახდება, უკან თქვას დემოკრატიულობაზე, ცენტრალურ ხელისუფლებასთან კომპრომისი ეძებოს, აღიაროს კონსტიტუციური მთავროვნაობა უზენაესობა და კანონს დაემორჩილოს.

- რა როლს თამაშობს პლამენ ნიკოლოვი, რომელიც თითქმის ყველა მოლაპარაკებებში მონაწილეობს?

- დიდი პატივს ვცემ ბატონ ნიკოლოვს. მან კარგად შეისწავლა ქართული და, მათ შორის, აჭარის პრობლემატიკა. ურთულეს დიალოგში და პროცესებში მონაწილეობის მცდელობა ძალიან კარგია და მდლობის მეტი არაფერი გვექმნის. მათი მონაწილეობა არის იმის გარანტი, რომ ევროპული სტრუქტურები და საერთაშორისო საზოგადოება რეალურად გაიგებს, რა ხდება და რას არ ემორჩილება ასლან აბაშიძე. არა მარტო პლამენ ნიკოლოვი, არამედ სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებიც აქტიურად უნდა ჩაერთონ ამ პროცესებში, კიდევ უფრო უნდა გავზარდოთ მათი მონაწილეობის ხარისხი. ეს ჩვენი მხრიდან უალტერნატივოდ საჭირო ქმედებაა.

თუმცა, საერთაშორისო ორგანიზაციების და საზოგადოებრიობის აზრს ასლან აბაშიძის ხელისუფლება ბათუდ დავიდებს. ვნახეთ, რაც მოხდა ბათუმში ევროსაბჭოს გენერალური მდივნის შეხვედრის თვალწინ.

- რა ნაბიჯებს გადადგამს "ჩვენი აჭარა"?

- მივიღებთ კონკრეტულ გადაწყვეტილებებს, გვექმნება მეტი ურთიერება მოსახლეობასთან. ისინი უნდა დაეარწმუნეთ, რომ გაერთიანებულ ოპოზიციას გამარჯვების მოტანა შეუძლია. მოსახლეობის მხოლოდ ერთი ჯგუფის აქტიურობა დანარჩენ საზოგადოებას გამარჯვების ვერ მოუტანს. ჩვენ ყველა ერთად უნდა ვიყოთ და მალე გავიმარჯვებთ.

არც მოველოდი, რომ აბაშიძე ჩვენს პირველად მოთხოვნაზე გადააბარებდა ხელისუფლებას დემოკრატიულ ძალებს. ჩვენ ვიცავდით წინააღმდეგობის გზას, ვიცოდით, რომ ეს რთული ბრძოლა იქნებოდა. მაგრამ, ეს ბრძოლა სამართლიანია და გამარჯვებაში დარწმუნებული ვართ. ადრე თუ გვიან ყველამ ერთად გავიზიარებთ უნდა იამაყოს საერთო სახალხო გამარჯვებაში შეტანილი წვლილი. ჩემს თანამოქალაქეებს, მეზობლებს და მეგობრებს მინდა, მოვეწოდო, რომ ყველამ ერთად გავიზიარებთ გამარჯვების სიხარული. გმირობის გამოჩენა საჭირო არ არის. სხვადასხვა დროს სხვადასხვა ხალხებმა გაიარეს ეს გზა და გამარჯვების გამოცდილება არსებობს. აჭარაში კი გამოცდილებას და წარსულს ყურადღებობს. ჩემი ხალხი შეძლებს თავისი საკეთებელი თავდავდ გააკეთოს. ხელისუფლებამ უნდა იგრძნოს, რომ აჭარის მოსახლეობა მას რეალურად უჭერს მხარს და - პირქით. თუ ეს ტორწვეულნი და მათ შესაბამისი ანაზღაურება აქვთ. პირად შემადგენლობად კი იმ 1500-1700 კაცთან დასაყვებლს იყენებენ, რომელშიც ადგილობრივებიც არიან და არადადგელო-

ინფორმაცია

ფეხბურთი. პორტუგალიელმა ექიმებმა თავიანთი დასკვნა გამოაქვეყნეს...

ფეხბურთი. 28 აპრილს ბრაზილიის ნაკრები ამხანაგურ მატჩს გამართავს...

ფეხბურთი. პოლანდიის "ენდჰოვენის" სერბ თავდამსხმელზე, მატეა კეჟიჩიჩზე...

ფეხბურთი. ინგლისური კლუბები "ენდჰოვენის" კიდევ ერთი ფეხბურთელი...

ფეხბურთი. იტალიური "რომას" არგენტინელმა მცველმა, ვალტერო სა-მუელმა...

ფეხბურთი. ინგლისური პრესა იუწყება, რომ ლონდონის "ჩელსის" ახ-ლანდელი მწვრთნელი...

ფორმულა 1. "ფერარის" სპორტულ დირექტორი ფან ტრადტი ავტოსპორტის მსოფლიო ფედერაციის (FIA) პრეზიდენტობის ყველაზე რეალური კანდიდატია...

ფორმულა 1. ფორმულა 1-ის ტრასა თურქეთშიც შენდება, თანაც, ისეთი ტემპით, რომ მშენებლობა ორი თვით უსწრებს გრაფიკს...

კალათბურთი. მიუხედავად იმისა, რომ "ფილადელფია" NBA-ს წევრად წყვეტს...

საფრანგეთში - დირსაბის დასაცავად

"ჭიქები" საფრანგეთში დღეს წვიდნენ

21-25 აპრილს საფრანგეთის ქალაქებში გაიმართება მსოფლიოს საკლუბო ჩემპიონატი 1989-1990 წლებში დაბადებულ ჭაბუკ მორაგბეთა შორის...

საერთოდ, დიდ ტურნირებში სათამაშოდ უარესად მნიშვნელოვანია განწყობა და მეგობრული სულისკეთების ჩამოყალიბება...

საერთოდ, დიდ ტურნირებში სათამაშოდ უარესად მნიშვნელოვანია განწყობა და მეგობრული სულისკეთების ჩამოყალიბება...

თითო მატჩი ორი 10-წუთიანი ტაიმისგან შედგება. გუნდები დღეში, მაქსიმუმ, სამ მატჩს ჩაატარებენ...

რებით პარიზში და იქ ცხოვრებას ისევ ბატონი მათი უზრუნველყოფის, რისთვისაც მადლობას ვუხდით მას და ყველა იმ ქართულ ფორმას, ვინც პარიზში გამგზავრებაში, სპორტული კვიპრებისა და სხვა პრობლემაში მოგვარებაში დაგვეხმარა...

გადატანილი, რათა გუნდს კარგი შთაბეჭდილება დაეტოვებინა. თუმცა, დავით გოცაძის კატეგორიული მოთხოვნით, აქცენტი შეიცვალა...

ბასარკვევი დღეს გაირკვევა

პაატა თოთაძე

ქართულ რაგბიში იანვრის ყრილობის შემდეგ შექმნილი არეულობა, საგარეო დღეს დასრულდება...

ბუნებრივია, კავშირის ახლანდელი ხელმძღვანელობა და მათი მხარე-დამჭერები საპრინციპული ფიქრობ-

ენ. აქეთ კიდევ საფუძველი. ორი კვირის წინათ ოპოზიციამ უკვე ცხადა საქმის მოკვარაზტინება, მაგრამ გა-დანაწყობების მისაღებად საჭირო ხმები ვერ მოაგროვა...

როგორ განვითარდება მოვლენები დღეს და გავიხაროდე ყაბარულად, გამოუ-ყრელი და გაიხაროდე ყაბარულად...

სობა ბიძინა გეგიძის დაუჭერს მხარს. კერძოდ, საუბარია 16 დელეგატზე (28-დან). ყველამ იცის, რომ "აკადემია" (5 ხმა), აჭარა (4), ქუთაისის "აია" (2), ქუთაისის სპორტსკოლა (2), უნივერსიტეტი (2) და "დინამო" (1) გეგიძის მომხრეები არიან...

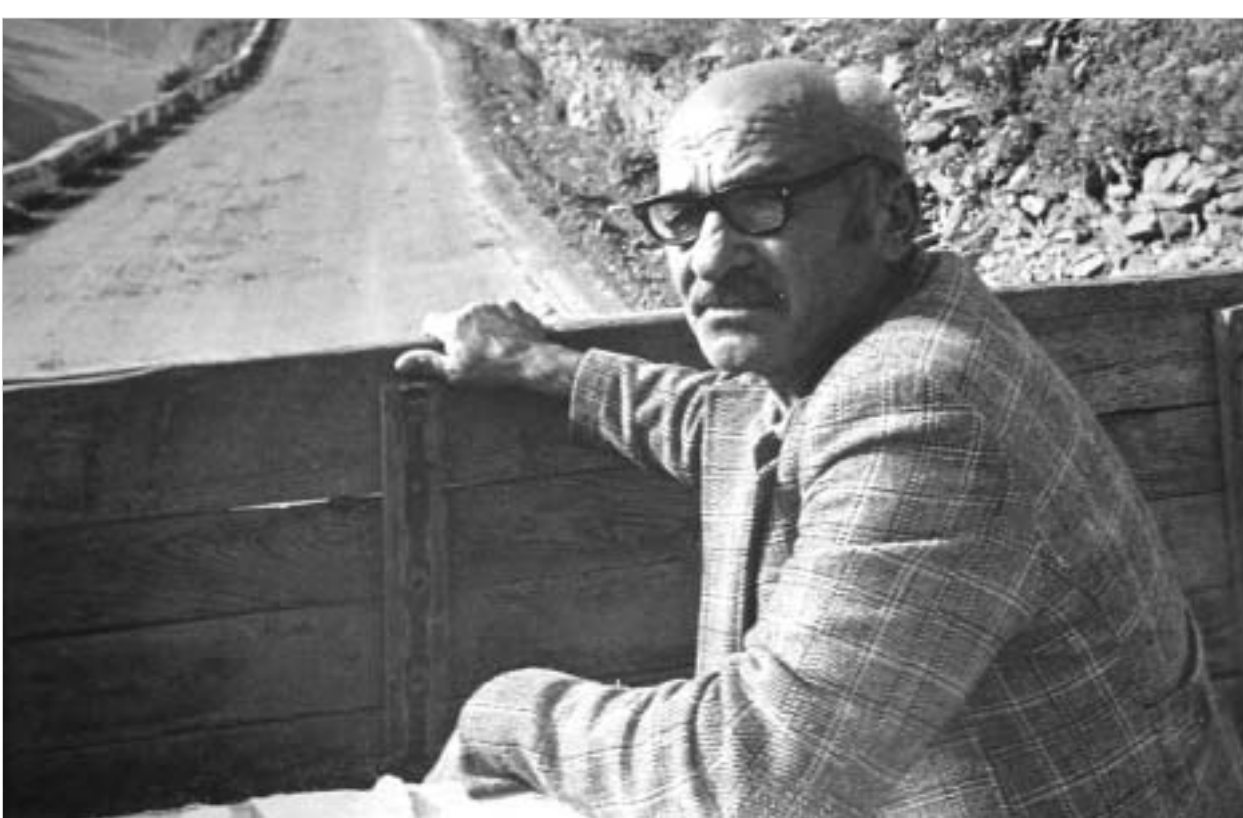
გასარკვევი არაფერია. ორივე მხარე ამ ხმებს თავისად მიიჩნევს. დავით კილასონიას თქმით, უნივერსიტეტის კოლხეთის ხმის უფლების მიცემა მას შეუძლია...

გასარკვევი არაფერია. ორივე მხარე ამ ხმებს თავისად მიიჩნევს. დავით კილასონიას თქმით, უნივერსიტეტის კოლხეთის ხმის უფლების მიცემა მას შეუძლია...

კიდევ ერთი საკითხი, რომელიც გარკვეულ უზრუნველობას ქმნის, ვეტრანთა კავშირისთვის ხმის უფლებების მიცემას შეეხება...

ალკონიზმი

უბრალოდ, ძია მიტო

დიმიტრი ობოლაძე

კარგული, შინ მარტო დატოვებდა ცულ-შვილს, შვილიშვილებს და გზას ვუტყუებოდა...

1955 წელს ქართველ მთაშველელ-ბრძენებს დიდი რუსი მთაშველელი. თითოეული მათგანი დიმიტრი ობოლაძის მსგავსად...

ობის, უტრანსპორტობისა და ძნელად გადასატარებელი მდინარეების გამო. ერთი სახეობა, ექსპედიციის სახე-დრებისა და ცხენებისგან შემდგარი ქარავანი მწვერვლებისკენ მიდრეკილია...

კალაპოტს მიადგნენ. მდინარე ისეთი გრუსუბითი მოედინებოდა, რომ არც მათი სხეულები და მდინარის გადალახვა შეუძლებელი ჩანდა...

გალიციის და მეორე მხარეს ძია მიტო რომ დინახეს, თვალებს არ უფერებდნენ - ყველას ენა დაბზოდა...

საერთოდ, 50-იანი წლები ქართული ალბინიზმისთვის ერთგვარი ოქროს ხანა იყო. ბევრ ისეთ მწვერვალზე, რომლის დაპყრობაზეც საბჭოთა (ძირითადად, რუსულ) ექსპედიციებს ხელი აუღლიათ...

სხვათა შორის, პამირში იმ სამ წელიწადში ქართველმა მთაშველელებმა ცხრა ისეთი მწვერვალი დაიპყრეს, რომელთა სიმაღლე 6000 მეტრს აღემატებოდა...

დიმიტრი ობოლაძე იყო მრავალმხრივი თანამედროველი, საუკეთესო ხელმძღვანელი, დინჯი, სიტყვაძიქური, მაგრამ მომთხროფი...

მანუკა ხარხაულიძე წარმოგიდგინებ

სატირალ-იუმორისტული გვერდი

დაბვიკიდე

მეორე მოქმედება

ალ ზავახირი

ბინ ლადენი

რადოვან კარაჯიჩი

მულა ომარი

მამა ბასილი

ასლან - ქართულად ვიტყვი, ფრიდონ ხალვაშის ბალადას, მაგ პონტშია კაკრაზი.

ზავახირი - წინასწარმეტყველი ხალვაში? არა, არა, ეგ ნასედკაა, თან, ხომ გეუბნებთ, კლინტონებთან ჩითავდა.

ბინ ლადენი - დადამდება და შევჭამოთ, ამის დედაც... მაინც ბაირამის ხსნილია.

ასლან - (ხვეწით) ბორია, თქვი რამე! ბიჭო, არ გაგიჟდეთ, ეგ არა ქნათ, ინანებთ!

მულა ომარი - ე, სანანებელი იმდენი გვაქს, რომ შენ დაჟე მარხვამდე რომ შეგვეჭამე, არა უშავს.

კარაჯიჩი - ისე, საკაიფო კისერი აქვს, მე კისერი და ფრთები მიყვარს. უფ, რა ფრთები ჰქონდა ბრეგოვიჩს... რას უკრავდა (ყლაპავს ნერწყვს). მარა ამას ნაკოლკა აქვს კისერზე. (უყურებს ნაკოლკას) ბიჭო, რამ დაგახატინა კისერზე რევილვერებიანი ქალი? გინახავს ვაჟი?

ასლან - არ გაგიჟდეთ, ეს არ ქნათ, არაფრები მალე ჩამოვა და გააისნებს, მე ვინც ვარ!

ზავახირი - არაფრის ლიბერალი... დურუშნიკია რა. ეგა, ვანესა რედგრევი და ჩომსკი ერთი პონტია რა. ამის გულ-მუცელს მე შევჭამ.

ბინ ლადენი - ტვინი თოხლოდ? ვის უნდა?

მულა ომარი - კაროჩე, ლამე ვნახავთ, რა. (ასლანს) მანამდე ადი პალმაზე.

ასლან - მე კიდევ დაგჭირდებათ! (მიღის და ჯდება)

მულა ომარი - სანამ კლუნიკი მოვა, ვიშუსტრებ, ერთსაც ვილოცებ რა, მზის ჩასვლამდე მაინც დროა...

კარაჯიჩი - რა ლოცვა, ბიჭო? აბა, სასმელი თქვენ არ გინდათ, კლუნიკს დაგუძახოთ, რა.

ბინ ლადენი - (კარაჯიჩს) ე, შე ბოზო, როგორ ელაპარაკები მულას? შენ რომ პრიმტინის კომკავშირის მდივანად მუშაობდი, მულას რომ უყურებ, ას თოთხმეტი რუსი ჰყავდა უკვე მაშინ შეჭმული ცოცხლად და ოცი well-done, ასე რომ, ვისაც ლოცვა უნდა, ილოცოს, ვისაც - მოწიოს და ვისაც უნდა, ცაზე ვარსკვლავები დაითვალოს. (თავის სთვს) ო, რა ლამე იყო 11 სექტემბერს!

ზავახირი - ახლა ერთი მასტერკა მომანევიან და მაგის დედაც... რა გვიქნეს ამ პიჭონებმა.

საკეტების ხმაური ისმის. შემოდის ამერიკელი ჯარისკაცი და შემოჰყავს მამა ბასილი ხელ-ფეხ-დაბმული. გაპარსულია. თხელი

თბილისის ზოოპარკის თანამშრომელთა თხოვნა

ბატონო ასლან!
გნერთ ამ წერილს თბილისის ზოოპარკის თანამშრომელთა ერთი ჯგუფი. საყოველთაოდაა ცნობილი თქვენი თბილი და ჭეშმარიტად ჰუმანისტური დამოკიდებულება ცხოველებისადმი. ადამიანის უფლებებისაგან განსხვავებით, თქვენ სამაგალითო ერთგულებით იცავთ ცხოველთა და ფრინველთა უფლებებს, რისთვისაც დიდად გემადლიერებით. ახლა ერთი ჩვენი თხოვნა: აჭარიდან თქვენი მოულოდნელი ნასვლის შემთხვევაში (ამის შესახებ, როგორც იცით, დაბეჯითებით ირწმუნება მთელი საზოგადოება!), გთხოვთ, თქვენი ძალები, თხები, არნივები და სხვა ფრინველ-ცხოველი გადმოსცეთ ჩვენს ზოოპარკს. გარწმუნებთ, ჩვენ იმედებს არ გაგინბილებთ და ღირსეულად გაავგრძელებთ თქვენ მიერ დაწყებულ საქმეს, თანაც ყველაფერს ვილოცებთ, რომ ცხოველებსა და ფრინველებს არასოდეს დაავიწყდეთ თქვენი სახელი.

პატივისცემით (ხელმოწერები)

ბლანუე აქეს.
ჯარისკაცი - თუ არ დაანებებთ ბლანუებს თავს, ცალ-ცალკე დაგკეტავთ ამასავით. იმეტყველეთ შექსპირის ენით. ქართველებმა მანჩაბლის მიხედვით. პაუზების გარეშე. (გვაცრად შეხედავს ასლანს)

ზავახირი - ასლან, ძამიკო, მოგვიყვი შენი ამბავი. მე ჩემსას ვიტყვი, ბინ თავისას და ასე შემდეგ, გავერთობთ მზის გადასვლამდე. რატომ დაგარქვეს "ბაბუინი", აი, ისა თქვი, ტყუილი არ თქვა, თორემ ახვალ ისევ პალმაზე, როგორც გუშინნის. ოხ, როგორ ცხელა.

ასლან - წარმედიგინეთ (პაუზა) ერთხელ ქალაქში, რომლის სახელის ხსენებაც არ მსურს, ჩემს უბანში, ბეზეს-ბიჭები ბირაფაზე ვეღვართ და ვლანდინდარობთ. უცბად გამოჩნდა ქუჩის ბოლოდან ბაბუინი შემინებული, ზოოპარკიდან გამოქცეული, ჩვენ გვთხოვდა შევლას, დამაღვს... გაჭირვებული პოზიცია... შორიდან უკვე მოისმოდა მდევრის ყვირილი. მე მას ვანიშნე, შესულიყო იქვე, ეზოში. მოხუცი პატრიმარი ბაბუინი ჩვენი სახლის ეზოში შევარდა და ხეზე აძვრა. ამ დროს მოვიდა მილიცია და ზოოპარკის დირექტორი, საზარელი, რომელიც თურმე თუთიყუშებს დრინებით სცემდა. შემოარტყენ ალყა საბრალლო ბაბუინს და დაუწყენ სროლა. მოხუცი ბაბუინი ევედრებოდა მათ... მაინც მოკლენ. ტყვიე-ბიჭები დასაფლავებენ, თვალეები კი დაუკორტნენ არნივებმა. იხვეწებოდა ის საბრალლო და შევლას მთხოვდა, მაგრამ უეცრად მომაგონდა მოხუცი ბაბუინის სისხლიანი გვაში და პაპის არტერიიდან ამოწვენი სისხლი პირადად. სხვათა შორის, ვლადიკა მიცნობს, სოხუმელი, ჩემი ბრატა.

ბინ ლადენი - ალაჰსა ვფიცავ, იტყუება ეს ნაძირალა, ვინ ვლადიკა და ვინ ჯაიანი, არც ერთს არ ვიცნობ. მამა ბასილმა დაგიმომწოს, მე მისი მეგობარ.

მამა ბასილი - ბაბუინისა მე არ მსმენია, ვიცი მხოლოდ, რომ ასლან-ხანი სიტყაბუკეში მუშაობდა "კომუნალურში", პარიკამხერად,

მე კი იქვე "წყალკანალის" მეზარა დაცვა. თავს არ შევიქებ, ისე ვიტყვი, სწორედ იმ წლებში, გლობალისტებში გაავარცხელ დიზინტერია, თოთხმეტი მოკვდა, დანარჩენებს კი დღესაც ახსოვთ ის საშინელი ფაღარათი.

კარაჯიჩი - თოთხმეტი კაცი (იცინის), თოთხმეტი კაცი არ მყოფინდა პახმელიაზე. ოხ როგორ ცხელა. იბრაგიმოვიჩი, ადი პალმაზე.

მულა ომარი - სიბანდია ბაბუინიც და ეს ბასილიც, ვინ მოიყვანა ეს შნირები ჩვენს კამერაში. ადი პალმაზე, თორემ ვფიცავ ყურანის სურებს, რომ სისხლს ამოგწვო ტიტველი ყელიდან.

მამა ბასილი - (მულას) შენ მე არ მიცნობ, დაუკვირდი წარმოქმულ სიტყვებს, თორემ ინანებ, არ ვგაგონო ამერიკელი, მე გლდანელი ვარ, ორლესული ჯვრებით მებრძოლი, დაჩხილი მყავს უამრავი იელოველი, საქართველოში ვერ მოიკიდებ ფეხი ზანგებმა, სანამ მე ვიყავ, ვაქვითინე კათოლიკენი და თვით "ლიბერტის" ინსტიტუტიც მე დავარბიე. შიშის ზარს ვცემდი კომპიუტერის ყველა პროგრამისის და თუკი ვინმე მთქმელი იყო გლდანში "OK"-ს, ყველას კილები ჩავეუნტე ფოხით ჰოკეის.

ხმაურიანი ზონის გარედან, ვილაცა ამბობს, "ტენერალი მოდის". შემოდის ტენერალი ემკროფტი და მეგაფონით აცხადებს:

ემკროფტი - სალარიძე ბორისა გათავისუფლებულია. მისი თანხა გადახდილია გაერთიანებულ ქართულ ბანკში №6, მფო №3475, თანხა შემოტანილია ქვისლის მიერ. იბრაგიმოვიჩის და მულა ომარის თანხები არაა გადმორიცხული.

ასლან - საზღვაო ბანკმაც დამიკიდენ...

სალარიძე გაჰყავთ, იბრაგიმოვიჩი პალმაზე ადის, მზე ჩადის.
გავრძელება იქნება.

მთლად ახალი აქარული სიმაღრა

ნება ჰქონდეს ჩვენს გიორგის - აბაშიძეს, ასლანის ძეს - უფრო ადრე გაუშვებდა იმ მართალ კაცს - ასანძიქს! მისამღერი:
- ლამბორჯინი, მერიაო, მამა გადამერიაო!
- მამა თუ გადავერია, მაი რა სამღერიო!

ბატონ შამლეტ ჭიპაშვილს

რაც ნასვლა-მოსვლას ეხება - ნამდვილად ვიცი, შამლეტო: ასლანის ნასვლის საკითხი არ გადაცდება ამ "ლუტოს!"

რეპორტაჟი როლოქიდან

- სად მუშაობ, ჯემალა, ბიჭო?
- თუ არ მოდობ ქვეყანას, გეტყვი!
- სამარე ვარ!
- ბაბუსთან ვარ, ქილერად!
- რა გაქ ხელფასი?
- გამოიმუშავებაზე ვარ!

ჩინერა რუსთავი 2-ის კორესპონდენტმა
(შორიდან. ახლოს არ მიუშვებს)

ასლან იბრაგიმოვიჩი

მოვნიოთ თუ არ მოვნიოთ?

მამაკა ძირია

ბოლო წლებში ჯანმრთელი ცხოვრების წესი უფრო და უფრო მოდამი შემოდის და საგრძობად კლდეულობს მწველთა რიცხვი. უკანასკნელი სტატისტიკა ადასტურებს, რომ ამ მავნე ჩვევას, თურმე, მამაკაცები უფრო ანებებენ თავს, ვიდრე - ქალები; უფრო მეტიც, ზოგ ქვეყანაში ახლაგაზრდა ქალები უფრო ინტენსიურად იწყებენ მწველის კარიერას ვიდრე ახალგაზრდა მამაკაცები.

რაც შეეხება თავის დანებებას. ზოგი მეცნიერი თვლის, რომ თუ ადამიანმა ცხოვრების უმეტესი დრო სიგარეტის ბოლში გაატარა, თავის დანებება არ ღირს, რადგან ამან, შეიძლება, უკურნალები გამოიწვიოს და ჯანმრთელობას საფრთხე შეუქმნას. ზოგი კი - პირიქით ამტკიცებს.

ქალბატონების მოწვევისადმი მიდრეკილება ზოგ შემთხვევაში აიხსნება იმით, რომ არსებობს ერთი მოსაზრება, თითქოს, სიგარეტით "ტკბობა" ქალის უკიდურესი სექსუალურობის მანიწინებელია და, რატომღაც, ქალებმა გადაწყვიტეს, ამ ხერხს მიმართონ. მაგრამ, ასე ცოტა ფიქრობს. ბევრი მეცნიერი ეჭვობს, არის კი სიგარეტის მოწვევა ეროტიკული სიამოვნება? - ამას თავის გამოკვლევებში ბევრი მათგანი ამტკიცებს.

ახლა კი გადავხედოთ სტატისტიკას იმ დაავადებების შესახებ, რომლებიც, სავარაუდოდ, სიგარეტმა შეიძლება გამოიწვიოს. მეცნიერების მიერ დამტკიცებულია,

რომ სიგარეტი და მისი წვის პროდუქტები, დაახლოებით, 4200 სხვადასხვა მავნე ნივთიერებას შეიცავენ, რაც დიდ ზიანს აყენებს ადამიანის ორგანიზმს. როგორი ძველი მოსამეხიცი უნდა იყოს, მოწვევა იმდენად მავნეელია, რომ კიბოს გამოწვევაში 30 პროცენტის ნილად სიგარეტს ერგო. მწველებში სტენოკარდია და ინფარქტი 13-ჯერ აღემატება არამწველთა შანსებს ამ დაავადებების მიმართ. ეს ის მხირი ჩამონათვალაა, რაც, შეიძლება, სიგარეტმა ადამიანს მოუტანოს. საინტერესოა დროის დანაკარგის შესახებ სტატისტიკაც. მთელი ცხოვრების მანძილზე აქტიური მწველები 3-ჯერ მეტ დროს კარგავენ უქმად, ვიდრე ისინი, ვისაც არასოდეს მოუწევია.

დაბოლოს, რაც დასავლურ ქვეყანაში უკვე მყარად მუშაობს სიგარეტთან ბრძოლის ნაციონალური პროგრამები. შედეგად არ დააყოვნა და ასეთ ქვეყნებში მწველთა რიცხვი შემცირდა, მაგრამ არც ისე საგრძობად.

თუ კაცობრიობა უარს იტყვის მოწვევაზე, დაახლოებით, 10 წელიწადში, 10 პროცენტით შემცირდება ფილტვით დაავადებულითა რიცხვი, კიბოთი დაავადებულითა რიცხვი - 30 პროცენტით, გულსისხლძარღვთა დაავადებების რიცხვი - 31 პროცენტით, სხვა დაავადებებისა კი - 21 პროცენტით.

ასე რომ, სტატისტიკაც და მედიცინაც გვიჩვენებს, ხვალისთვის ნუ გადავდებთ ამ საქმეს და ამ მავნე ჩვევას წერტილი დღესვე დავუსვით.

ამერიკული ოჯახის 75 პროცენტი ინტერნეტით სარგებლობს

2004 წლის მარტს კომპანია Nielsen/Netratings-ის მიერ გამოქვეყნებულია მონაცემები ამერიკული ინტერნეტ-აუდიტორიის შესახებ. ცნობილი ხდება, რომ მათი რიცხვი ყოველდღიურად იზრდება და უკვე 75 პროცენტს მიაღწია. წინა, 2003 წლის მონაცემებით, ინტერნეტით ამერიკელთა 2/3 იყო საერთაშორისო ქსელთან დაკავშირებული. გამოდის, რომ ყოველი ოთხი ოჯახიდან სამი ჩართულია ინტერნეტში. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ამერიკაში ინტერნეტის მომხმარებელთა რაოდენობა 204 მილიონ ადამიანს აღწევს. საინტერესოა ის ფაქტი, რომ ქალთა შორის ინტერნეტის მომხმარებელი გაცილებით მეტია, ვიდრე მამაკაცთა შორის, ხოლო მომხმარებელთა დიდი ნაწილის ასაკი 35-დან 54 წლამდე მერყეობს. ამ ასაკის ქალების 81,7 პროცენტი, მამაკაცების კი 80,2 პროცენტი ინტერნეტით სარგებლობს. ახალგაზრდებში, რომელთა ასაკი 18-24 წელია, მომხმარებელთა რიცხვი 75 პროცენტს აღემატება - ე.ი. ეს რიცხვი საშუალო სტატისტიკურ პროცენტს უტოლდება.

საერთაშორისო კულტურულ-საგანმანათლებლო კავშირი "რუსული კლუბი" წარმოგიდგინო

ალექსანდრე ვერტინსკის იუბილესადმი მიძღვნილ სპექტაკლს

"ყვითელი ანგელოზი"

19, 26 აპრილი
"თავისუფალი თეატრი"
დასაწყისი 19.00 საათზე
ცნობებისათვის დარეკეთ ტელ: 93-43-36 98-58-21

საბავშვო გაზეთი 12-და

მეთქვსკაცა, მერვიდმაცა, მეთვრამაცა და მეცხრამაცა ტირაჟის გამარჯვებული ნომრები:

16003661	17005468
16000156	17007594
16003489	17003433
16007751	17000540
16002819	17000796
16011397	17010709
16008597	17004187
16006525	17000843
16005769	17002642
16011818	17003187

18010125	19005578
18002790	19006891
18001644	19009333
18010910	19002816
18010140	19010764
18004990	19010220
18009397	19004456
18002037	19008577
18000351	19000404
18000749	19001762

ნორთუმბრიის უნივერსიტეტის სასწავლო პროგრამები

წლებით ადგილობრივ ნორთუმბრიის უნივერსიტეტის პროგრამებისათვის, რომლებიც ჩატარდება ლონდონის კომერციის სკოლაში (დ.კ.ს). ნორთუმბრიის უნივერსიტეტი უკანასკნელი სამი წლის სახელდება ხანდაი ტაიმსის მიერ ნომინირებულ საუკეთესო თანამედროვე უნივერსიტეტად. დ.კ.ს აკრედიტრებულია ბრიტანეთის სააკრედიტაციო საბჭოს მიერ. შესდევი სასწავლო წელი იწყება 2004 წლის ივნისში.

მაგისტრატურა £ 3950
ბიზნეს ადმინისტრაციაში
ბიზნეს ინფორმაციების ტექნოლოგიაში
1 წლიანი პროგრამა

ბაკალავრიატი £ 6950
საერთაშორისო ბიზნეს ადმინისტრაციაში
გამოყვებით ინფორმაციაში
2 წლიანი პროგრამა

ნორთუმბრიის უნივერსიტეტის საერთაშორისო ბიზნეს ადმინისტრაციის მაგისტრატურის წარმატებით დასრულების შემდეგ სტუდენტებს საშუალება ექნებათ გაიარონ ბიზნეს ადმინისტრაციის მაგისტრატურა (MBA). MBA გრძელდება 6 თვე და სწავლის დირექტორია შეადგენს 1500 ფუნტ სტერლინგს.

შესაბამისად სტუდენტებს აქვთ უნივერსიტეტი შანსი 8000-ზე მაგისტრატურის ორი ხაზისში სულ რაღაც 5450 ფუნტ სტერლინგად.

დამატებითი ინფორმაციისათვის მიმართეთ: ნონა შესხიაშვილი / დ.კ.ს-ის პროგრამები თბილისი, მცხეთის ქუჩა 2, I სადარბაზო, I ოფისი ტელეფონი: 25 30 25, 23 02 84; მობილურ: 893-35-20-67 ელ-ფოსტა: nona@mail.ru; <http://www.lslondon.co.uk>

2004 წლის ივნისიდან მართი სტუდენტი 8000-ზე დახმარებას სპონსორიდან 1000£

შესაძლებელია ინგლისურის კურსების გაგება

ლონდონში

თქვენი რეკლამა ჩვენს გაზეთში

20-24-04
20-00-24

საქსი

შეიძინეთ გაერთეთ მოიგეთ!

ფორმა "ფენიქსი" ყველგან ნარბატას.

დაწერილობითი ინფორმაცია და კონსულტაციები უფასოდ მიიღეთ გაზეთი "24 საათი"

წამალი "სალხინო"

ქართული ფლორის საოცრება

თუ განუხებთ პროსტატიტს, ცისტაიტს, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებებს; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხვერლის ბაგეთა მინებება, სუნი ან გამოზინდენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია, მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" ანესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტატი), პეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის დრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობრებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.

წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.